

תכנית הלימודים של מכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו

לשנת הלימודים 2018-19

תוכן עניינים

<u>3</u>	<u>פרק א' – הסבר על תוכניות הלימודים השונות</u>
<u>3</u>	<u>פרק ב' – הסבר על רבדי הלימוד</u>
<u>6</u>	<u>פרק ג' – הסבר על מערכת הלימודים</u>
<u>7</u>	<u>פרק ד' – הסבר על סדרי ההרשמה באינטרנט</u>
<u>8</u>	<u>פרק ה' – הסבר על התשלום</u>
<u>9</u>	<u>פרק ו' – הסבר על השיבוץ לקורסים</u>

לוח שנת הלימודים 2018-19

סימסטר א

יום הלימודים הראשון	16.10.2018
פורום	23.10.2018
אין לימודים-יום שבתון	30.10.2018
לימודים	6.11.2018
לימודים	13.11.2018
לימודים	20.11.2018
פורום	27.11.2018
לימודים	4.12.2018
לימודים	11.12.2018
לימודים	18.12.2018
פורום	25.12.2018
לימודים	1.1.2019
לימודים	8.1.2019
לימודים	15.1.2019
לימודים	22.1.2019
פורום בחירות	29.1.19
ישיבת מורים ושעורי השלמה	5.2.19

סימסטר ב

לימודים	26.2.2019
לימודים	5.3.2019
לימודים	12.3.2019
לימודים	19.3.2019
פורום	26.3.2019
לימודים	2.4.2019
לימודים	9.4.2019
לימודים	16.4.2019
אין לימודים - חופשת פסח	23.4.2019
יום חזון	30.4.2019
אין לימודים - יום העצמאות	7.5.2019
לימודים	14.5.2019
לימודים	21.5.2019
פורום	28.5.2019
לימודים	4.6.2019
לימודים	11.6.2019
פורום סיום שנה	18.6.2019
ישיבת מורים ושעורי השלמה	25.6.2019

מערכת שעות מחצית א

שעה	חדר 13	חדר 14	חדר 15	חדר 16	חדר 17	חדר 18
15:00	פרייד המוקדם : לידתה של הפסיכואנליזה - גב' רות לביא	הטכניקה הפסיכואנליטית - מרכזת הקורס גב' מיכל חזן מורים נוספים: גב' סמדר אשוח, גב' נעמי הולר	גישות שונות בהבנת הנרקיסיזם וביטוייו בהפרעות אישיות קשות – מרכזת הקורס גב' מיכל זלינגר. מורים נוספים: גב' אליס בוראס, גב' עדנה לב-בור	תסביך אדיפוס בחשיבה הפסיכואנליטית – מתחילת הדרך ועד ימינו מרכזת הקורס: גב' ציפי מיידלר מורים בקורס: פרופ' שי פרוגל, מר עמנואל עמרמי, גב' שרי ציבולסקי, גב' מיכל חזן וד"ר חנה אולמן		
16:45	ביון וגילוי המיכל - חשיבה והכלה במחשבתו של ביון. מר רוני עמיאל	"זו אני החולם שח" – עבודת החלום בפסיכואנליזה – ד"ר גילה עופר	סמינר קריאה בכתביו של אנדרה גרין – גב' אליס בוראס	"עיניים עצומות לרווחה": עקרונות ופרדוקסים בפרקטיקה הפסיכואנליטית עם בעלי הפרעות אישיות קשות - ד"ר מיכאל שושני.	סמינר קליני: פסיכואנליזה של הילד גב' ציפי מיידלר	מבנים קליניים: סטרוקטורות נפשיות אצל פרייד, לאקאן ואסכולות אחרות – מר עמנואל עמרמי
18:30	סמינר התהוות שנה א' – ד"ר אבי ברמן	סמינר קליני שנה ב' - מר קובי אבשלום	סמינר קליני שנה ג' – גב' שרי ציבולסקי	סמינר קליני שנה ד' - ד"ר חנה אולמן		
20:15	פסיכואנליזה התייחסותית – על השפעה הדדית ונגזרותיה - גב' אורנה קיסלטי	"הוגה חולם הוגים – כתביו וחשיבתו של תומאס אוגדן" (חשיבה- מחדש על פרייד, וויניקוט וביון) - ד"ר עפרית שפירא-ברמן	סיפורי 0' - ד"ר גילית הורוץ	השפעות הגמלין בין הפסיכואנליזה לבין תהליכים חברתיים בישראל מרכזת הקורס: גב' מיכל הסל קומורניק		

מקרא:	ליבה	בחירה	חובה	קורס בחירה בינתחומי/חברתי
-------	------	-------	------	---------------------------

קבוצות קריאה - סימסטר א' ב' 16.30-18.00				
קבוצת קריאה צרפתית, מרכזת: גב' ג'יזל ורד וד"ר איזבל בן-אמו	קבוצת קריאה בכתבי פרייד. מרכזת: מר עמנואל עמרמי.	קבוצת קריאה קליין וממשיכה – מרכזת: גב' הדר קמפינסקי-שוויצר	קבוצת קריאה בפסיכואנליזה של הילד. מרכזת: גב' ציפי מיידלר	קבוצת קריאה בפסיכולוגיית העצמי. מרכזת: גב' אמינה טייבר

קבוצות למידת המשך מחוץ לימי הפורום	
קבוצת קריאה אזורית קריאה בכתבי פרייד: מרכזת גב' אליס בוראס וגב' נעמי הולר	קבוצת קריאה בינתחומית: מרכזת מטעם הוועדה הבינתחומית- דר' אורנה ראובן וד"ר רינה דודאי

	מערכת שעות מחצית ב				
שעה	חדר 13	חדר 14	חדר 15	חדר 16	חדר 17
15:00	המשך קריאה בפרויד: מן המיניות הילדית אל עבר המטא-פסיכולוגיה – גב' אליס בוראס	הטכניקה הפסיכואנליטית - מרכזת הקורס גב' מיכל חזן מורים נוספים: גב' סמדר אשוח, גב נעמי הולר	גישות שונות בהבנת הנרקיסיזם וביטוייו בהפרעות אישיות קשות – מרכזת הקורס גב' מיכל זלינגר. מורים נוספים: גב' אליס בוראס, גב' עדנה לב-בור	תסביך אדיפוס בחשיבה הפסיכואנליטית – מתחילת הדרך ועד ימינו מרכזת הקורס: גב' ציפי מיידלר מורים בקורס: פחפ' שי פחגל, מר עמנואל עמרמי, גב' שרי ציבולסקי, גב' מיכל חזן וד"ר חנה אולמן	
16:45	סמינר "קליני – תיאורטי" בפסיכואנליזה של הילד - גב'אן אלורז, גב' מיכל זלינגר וגב' ארנונה זהבי [חובה ילדים/בחירה]	קריאה בפרויד המאוחר - גב' ציפי מיידלר	ויניקוט – על השימושים השונים באובייקט – ד"ר גבי מן	"חזרה לאיש הזאבים" – ד"ר איזבל בן אמו, גב' ג'יזל ורד	שנדור פרנצי, שותפו של פרויד בעיצוב הפסיכואנליזה - פרופ' עמנואל ברמן
18:30	סמינר התהוות שנה א' – ד"ר אבי ברמן	סמינר קליני שנה ב'- מר קובי אבשלום	סמינר קליני שנה ג' – גב' שרי ציבולסקי	סמינר קליני שנה ד' – ד"ר חנה אולמן	
20:15	לידה לחיים נפשיים" – ד"ר" איזבל בן אמו	קורס בחירה בין מספר 14- גב' חני בירן (בחירה)	קוהוט וממשיכיו – לקרוא תיאוריה לחשוב טכניקה – גב'רחל קלע	מרחב היצירה והמרחב הפסיכואנליטי – מרכזת הקורס: גב' מירי רזובסקי, גב' עדנה לב בור	
מקרא:	ליבה	בחירה	חובה	קורס בחירה בינתחומי/חברתי	
קבוצות קריאה - סימסטר א'+ב' 16.30-18.00					
קבוצת קריאה צרפתית, מרכזת: גב' ג'יזל ורד וד"ר איזבל בן-אמו	קבוצת קריאה בכתבי פרויד. מרכז: מר עמנואל עמרמי.	קבוצת קריאה קליין וממשיכה – מרכזת: גב' הדר קמפינסקי-שוניצר	קבוצת קריאה בפסיכואנליזה של הילד. מרכזת: גב' ציפי מיידלר	קבוצת קריאה בפסיכולוגיית העצמי. מרכזת: גב' אמינה טייבר	
קבוצות למידת המשך מחוץ לימי הפורום					
קבוצת קריאה אזורית קריאה בכתבי פרויד: מרכזת גב' אליס בוראס וגב' נעמי הולר	קבוצת קריאה בינתחומית: מרכזת מטעם הוועדה הביתחומית- דר' אורנה ראובן וד"ר רינה דודאי				

פרק א' – הסבר על תכניות הלימודים השונות

תוכנית הלימודים משתרעת על לפחות ארבע שנים של הכשרה.

התוכנית מורכבת מחמישה רבדים:

- סמינר קליני חובה עם קבוצת המחזור
- קורס חובה שנתי עם קבוצת המחזור
- קורסי ליבה – 8 סמסטרים לאורך שנות ההכשרה
- קורסי בחירה – 8 סמסטרים לאורך שנות ההכשרה
- מחקר וכתביה בקבוצה קטנה
- בנוסף לכך יש חובת השתתפות במסגרות הבאות:
- השתתפות בפגישות הפורום החודשיות, הצגות סיום הכשרה אנליטית - בימי חמישי(מינימום של 6 מפגשים בשנה)
- יום החזון ובית המדרש.
- השתתפות בפגישות החודשיות עם הטיטורים
- השתתפות בכנסים וימי עיון של המכון.
- עם סיום כל החובות הללו ביחד עם חובות עריכת האנליזות, ניתן להגיש את עבודת הגמר².

חובות הלימוד בתוכנית ההכשרה לפסיכואנליזה לילדים (מיועד לעמיתים המעוניינים בכך, מכל המחזורים):

תוכנית ההכשרה בפסיכואנליזה של ילדים מהווה תוספת לתוכנית ההכשרה הבסיסית, לפסיכואנליזה של מבוגרים. עמיתים שבחרים להוסיף את ההכשרה בתוכנית הילדים יוסיפו רובד שישי, כפי שמפורט בעמ' 5. עמיתים המעוניינים להצטרף למסלול פסיכואנליזה של הילד מתבקשים ליידע את ועדת הכשרה ואת גב' ציפי מיידלר מועדת הוראה.

פרק ב' – הסבר על רבדי הלימוד

רובד ראשון: סמינרים קליניים

בכל שנה ישנה חובת השתתפות בסמינר הקליני השנתי, שניתן לחברי אותו המחזור כקבוצה סגורה.

רובד שני: קורסי חובה

בכל שנה ישנה חובת השתתפות בקורס החובה התיאורטי המותאם על פי שנת הלימודים. זהו שיעור שנלמד על ידי חברי אותו המחזור כקבוצה סגורה.

רובד שלישי: קורסי ליבה (עבור שנה ד והמחזורים הוותיקים יותר, ראה הערה בנספח)

במשך שנות ההכשרה יש ללמוד את כל קורסי הליבה בהיקף של **שמונה קורסים סימסטריאליים**, כאשר בכל שנה העמית בוחר לעצמו את קורסי הליבה מתוך ההיצע של אותה השנה. קורסים אלו הם קורסי חובה שהעמית רשאי ליבחור לעצמו את הזמן המתאים לו ללמוד אותם. הקורסים מתנהלים בקבוצות רב מחזוריות. מדובר בקורסים העוסקים בגישות מרכזיות המהוות את ליבת התיאוריה הפסיכואנליטית. פרויד, קליין, ויניקוט, ביאן, קוהוט, התייחסות – אינטרסובייקטיבי. קורס הליבה יעסוק במושגי היסוד של הגישה התאורטית בחיבור לתיאורטיקנים המרכזיים של הגישה. קורסים העוסקים בנושאים מרכזיים בליבת הפסיכואנליזה: מצבים מנטאליים ראשוניים, קורס על חלומות.

רובד רביעי: קורסי בחירה

בכל שנה מוצעים קורסי בחירה, על פי הנושאים הנבחרים על ידי חברי מכון המעוניינים ללמוד. **לאורך כל שנות ההכשרה על כל עמית ללמוד 8 קורסי בחירה סמסטריאליים שונים על פי בחירתו, הניתנים על ידי מורים שונים** ובהתחשב בדרישות הבאות (הדרישות רלוונטיות רק למתכונת החדשה):

- לפחות אחד מקורסי הבחירה חייב לעסוק בחיבור בין הפסיכואנליזה והחברה ("קורס מעורבות חברתית")..
- לפחות אחד מקורסי הבחירה חייב לעסוק בחיבור בין הפסיכואנליזה לבין תחומי ידע אחרים ("קורס בינתחומי").
- בשנים מסוימות מתקיימים שני סוגים של קורסי בחירה שניתנים בכמה מפגשים מרוכזים לאורך השנה, ולא בשיעורים שבועיים. הקורס בנושא הניאוו-קליינאניים שניתן על ידי מלכה הירש-נפחן ב4 סופ"ש לאורך השנה, נחשב כקורס בחירה סמסטריאלי. (רק קורס אחד כזה יחשב במניין שעורי הבחירה)
- קורס של סופ"ש (שישי ושבת) אחד הניתן על ידי אורח מחו"ל - סמינרים אלו הם ייחודיים וחד פעמיים ומומלץ לחברי המכון להשתתף בהם. ניתן כמובן להרשם וללמוד ללא הגבלה בסמינרים מרוכזים כאלו, אך רק שניים מהם יוכלו היחשב במניין הקורסים להכשרה. ניתן להמיר **קורס בחירה אחד** בשני סמינרים מרוכזים של סופי שבוע שנבחרים לאורך שנות ההכשרה.

*** ניספח לקורסי הליבה והבחירה:**

עבור המחזוריים הוותיקים (לעמיתים בהכשרה עד שנת 2016).

:

קורסי ליבה:

במשך שנות ההכשרה יש ללמוד קורסי ליבה בהיקף של **שישה קורסים סימסטריאליים**, כאשר בכל שנה העמית בוחר לעצמו את קורסי הליבה מתוך ההיצע של אותה השנה. מדובר בקורסים העוסקים בגישות מרכזיות המהוות את ליבת התיאוריה הפסיכואנליטית¹. ששת קורסי הליבה שכל עמית צובר לאורך ההכשרה חייבים לכלול בסופו של דבר 2 קורסים העוסקים בתיאוריות פרוידיאניות וניאוו-פרוידיאניות, ו-4 קורסים אשר צריכים לעסוק בשתי גישות נוספות². **קורסי הליבה נועדו להעשרה והרחבת הידע המקצועי, ולכן מומלץ מאד לקחת קורסי ליבה מגישות חדשות ושונות מאלו המוכרות לעמית.**

קורסי בחירה: על כל עמית לקחת 10 קורסי בחירה לאורך ההכשרה

בכל שנה מוצעים קורסי בחירה שונים, על פי הנושאים הנבחרים על ידי אותם חברי המכון המעוניינים ללמוד. **לאורך כל שנות ההכשרה על כל עמית ללמוד 10 קורסי בחירה סמסטריאליים שונים על פי בחירתו, הניתנים על ידי מורים שונים** ובהתחשב בדרישות הבאות (הדרישות רלוונטיות רק למתכונת החדשה):

- לפחות אחד מקורסי הבחירה חייב לעסוק בחיבור בין הפסיכואנליזה והחברה ("קורס מעורבות חברתית")..
- לפחות אחד מקורסי הבחירה חייב לעסוק בחיבור בין הפסיכואנליזה לבין תחומי ידע אחרים ("קורס בינתחומי").
- בשנים מסוימות מתקיימים שני סוגים של קורסי בחירה שניתנים בכמה מפגשים מרוכזים לאורך השנה, ולא בשיעורים שבועיים. הקורס בנושא הניאוו-קליינאניים שניתן על ידי מלכה הירש-נפחן ב4 סופ"ש לאורך השנה ונחשב כקורס בחירה סמסטריאלי. (רק קורס אחד כזה יחשב במניין שעורי הבחירה)

קורס של סופ"ש אחד (שישי ושבת) הניתן על ידי אורח מחו"ל - סמינרים אלו הם ייחודיים וחד פעמיים ומומלץ לחברי המכון להשתתף בהם ככל שניתן. ניתן כמובן להרשם וללמוד ללא הגבלה בסמינרים מרוכזים כאלו, אך יותר

כגון פרויד, קליין, , ביון, וויניקוט והעצמאיים, פסיכולוגית העצמי, הגישה ההתייחסותית. ועדת ההוראה תדאג כי בכל שנה יהיה מבחר מסוים¹ של קורסי ליבה וכי יינתן ייצוג על פני שנות ההכשרה לכל הגישות המרכזיות.

כלומר, מכל גישה שנבחרה על ידי העמית, יש ללמוד שני קורסי ליבה בתוך אותה הגישה.²

משניים לא ייחשבו במניין הקורסים להכשרה. ניתן להמיר **קורס בחירה אחד** בשני סמינרים מרוכזים של סופי שבוע שנבחרים לאורך שנות ההכשרה.

רובד חמישי: עבודת חקר קבוצתית עצמאית – עבודה בקבוצה קטנה

העבודה תעשה במסגרת של 3-4 עמיתים בני אותו מחזור, אשר יבחרו נושא בתחום הפסיכואנליזה שיהווה בסיס למחקר וכתובה קבוצתיים. זוהי הזדמנות ללמידה עצמאית ומעמיקה בתחום ספציפי שמעניין את העמיתים. מהלך עבודת החקר הקבוצתית:

1. במהלך השנה השלישית ללימודים יש לבחור את הנושאים לעבודות הקבוצתיות העצמאיות ולהתחלק לקבוצות קטנות. כל קבוצה תכלול בין 3-4 עמיתים. הסבר וסיוע להתארגנות יינתן על ידי הטיוטורים של המחזור.
2. מומלץ ליצור קשר עם מלווה אקדמי מתוך חברי המכון המעוניינים בכך, גיבוש חומרי הקריאה, חלוקת נושאים ותפקידים בין חברי הקבוצה, ותחילת הכתיבה.
3. שנה ד' – המשך קשר עם המלווה האקדמי, סיום הכתיבה, גיבוש החומר והצגתו בפני המכון במסגרת בית המדרש המכוני.

רובד שישי (רשות): תוכנית ההכשרה לפסיכואנליזה לילדים (למצטרפים בשנת 2018)

תנאי קבלה

תכנית ההכשרה בפסיכואנליזה לילדים מאפשרת להתמחות בפסיכואנליזה של הילד והמתבגר **בנוסף** לפסיכואנליזה למבוגרים. לימודי פסיכואנליזה לילדים משולבים בלימודים במסלול הרגיל למבוגרים ונדרשת הכשרה נוספת על מנת להשלים גם את תכנית הילדים. העמיתים במסלול פסיכואנליזה של ילדים נדרשים למלא את **כל דרישות ההכשרה של תוכנית ההכשרה בפסיכואנליזה של המבוגר** [ראו הערה 1] לתוכנית מוזמנים כל העמיתים שיש להם עניין וניסיון בטיפול בילדים ומתבגרים. על המעוניינים בתוכנית זו לפנות אל יו"ר ועדת הכשרה ואל יו"ר ועדת הוראה, כדי לבנות את התוכנית הספציפית.

התנסות קלינית

1. במהלך ההכשרה על המתמחה לעשות 2 אנליזות של ילדים/ מתבגרים.
2. כל אחת מהאנליזות צריכה להיות מקבוצת גיל שונה: גיל הרך, חביון, התבגרות. אנליזה של ילדים תחשב עד גיל 21 שנים (זמן אחרון להתחלת אנליזה 19 וחצי שנים)
3. האנליזה צריכה להיות מלווה לכל אורכה בהדרכה של אנליטיקאי מנחה שהוא גם אנליטיקאי של ילדים אחד האנליטיקאים יבחר ממכון תל אביב
4. על האנליזה לארוך לפחות שנה וחצי בתדירות של לפחות 3 פעמים בשבוע
5. על העמית להשתתף **בלפחות 4 סמינרים קליניים ייחודיים לילדים**. ניתן להתחיל לערוך אנליזה בילדים החל מהשנה השניה בהכשרה. בכפוף לדרישות ההכשרה. (מטפלים בילדים המעוניינים בכך יכולים להצטרף לסמינר כקורס בחירה בתאום עם מנחה הסמינר).

הכשרה תיאורטית

- במהלך ההכשרה על העמית לקחת 2 קורסי בחירה **בנוסף** ל8 קורסי הבחירה בהכשרה הבסיסית (דהיינו 10).
- 4 מתוך אותם 10 קורסים סימסטריאליים נדרשים להקיף אחד מכל תחום המופיע להלן:
 1. התפתחות (למשל: התפתחות רגשית מוקדמת, התפתחות מנטאלית, מיניות ילדית, וכד').

2. תאוריות שונות בפסיכואנליזה של הילד (למשל: פסיכואנליזה של ילדים על פי גישה ספציפית, מקרים קלסיים של אנליזה עם ילדים, וכד').
3. פסיכופתולוגיה (למשל: פסיכופתולוגיה של ינקות ושל הילדות, פתולוגיות של העצמי, העברה בין דורית, וכד').
4. טכניקה וסוגיות קליניות בפסיכואנליזה של ילדים (למשל: טכניקה בטיפול בילדים, סוגיות בטיפול במתבגרים, עבודה עם הורים, וכד').

בכל שנה נציין את הקורסים בתוכנית הכללית אשר יחשבו גם במיניין הקורסים בתוכנית בפסיכואנליזה של הילד בנוסף, על העמית לקחת חלק לפחות שנה בקבוצת הלמידה של פסיכואנליזה בילדים המתקיימת בימי הפורום. (מאחר וב-4 שנות ההכשרה הבסיסיות קבוצה זו מתקיימת בזמן פגישות הטיוטות ניתן להצטרף אליה החל מהשנה החמישית)

הקורסים שיוכרו לשנת 2018-19

גב ציפי מיידלר – **סמינר קליני** בפסיכואנליזה של הילד.
גב' אן אלורז, גב' מיכל זלינגר, גב' ארנונה זהבי- סמינר תיאורטי (**פסיכופתולוגיה**)

הערות:

1. לימודים אלו לא יפגעו באפשרות להגיש עבודת גמר על אנליזה במבוגר ולסיים את חובות ההכשרה בפסיכואנליזה למבוגרים. במידה והעמית רוצה לכתוב עבודת גמר על אנליזה עם ילד עליו לעמוד קודם בכל חובות תכנית הילדים בנוסף לדרישות ההכשרה הרגילות. בכל מקרה תוגש עבודת גמר אחת בלבד.

קורסים מחוץ לרבדים של ההכשרה (רשות)

ניתן להצטרף לקבוצות הלימוד העצמאיות שנפגשות בימי הלימודים ו/או בימי הפורום בתדירות קבועה. קבוצות הלימוד העצמאיות אינן נחשבות לצורך מילוי חובות הלימוד, ואינן מקבלות קרדיט. פירוט קבוצות הלימוד הללו (קריאה של כתבי פרויד, פסיכולוגיית העצמי, פסיכואנליזה צרפתית, סמינר קליניאני- ניאוקליניאני, קבוצה על פסיכואנליזה בילדים) הקבוצות מתקיימות בימי הפורום ויפיעו עם תיאור שאר הקורסים. מתקיימות גם קבוצות מחוץ לימי הפורום שמיועדות לכלל חברי המכון: הקבוצה הבינתחומית, הקבוצה החברתית, קבוצה אזורית בנס ציונה. קבוצת לימודי המשך למסיימי הכשרה, בינתחומיים ואנליטיקאים בימי שלישי בשעה 18:00

מפגשים חודשיים עם הטיטורים הקבוצתיים

כל מחזור ייפגש עם הטיטורים שלו אחת לחודש, בימי הפורום, משעה 16:30 עד 18:30.
רשימת הטיטורים:

שנה א' – טרם ניקבע

שנה ב' - נריה קרין ורות שוודרון

שנה ג' - רותי קורמן ואמיר האזרחי

שנה ד' - מיכל איילון ודפנה לדין גורקין

פרק ג' – הסבר על מערכת הלימודים

בכל סמסטר יתקיימו 11 שבועות לימוד ו-4 פורומים (הפורומים מתקיימים בדרך כלל בשבוע האחרון של כל חודש, ופעם בשנה מתקיים יום חזון במקום אחד הפורומים).

סמסטר א' מתחיל בתאריך **16.10.2018** ומסתיים בתאריך **22.1.2019**

סמסטר ב' מתחיל בתאריך **26.2.2019** ומסתיים בתאריך **18.6.2019**

ישיבות מורים : יתקיימו שבוע לאחר תום הסמסטר בשעה 18:00-19:30

ישיבת מורים סמסטר א': **29.1.19**

ישיבת מורים סמסטר ב': **25.6.2019**

תבנית מערכת השעות:

במהלך ימי הפורום		במהלך ימי הלימוד		
סוג המפגש בימי הפורום	רצועת הזמן	סוג הקורס בימי לימודים		רצועת הזמן
קבוצות של למידת המשך	16:30 – 18:00	קורס חובה שנתי לכל מחזור בנפרד		15:00 – 16:30
מפגש טיטורים לכל מחזור בנפרד	16:30 – 18:30	קורסי ליבה	קורסי בחירה	16:45 – 18:15
מפגש הפורום	18:30 – 22:00	סמינר קליני שנתי לכל מחזור בנפרד		18:30 – 20:00
		קורסי ליבה	קורסי בחירה	20:15 – 21:45

פרק ד' – הסבר על סדרי ההרשמה באינטרנט

כמו בשנה שעברה, ההרשמה לקורסים תתבצע באינטרנט.

בחירת הקורסים:

תוכנית הקורסים המוצעים לשנת הלימודים הקרובה, עם פירוט כל הסילבוסים, תשלח לכל חברי המכון, ואף תועלה לאתר המכון. יש לבחור קורסים מתוך רשימת קורסי הליבה והבחירה. אין צורך להירשם לקורסי החובה והסמינרים הקליניים של כל מחזור, שכן ההרשמה אליהם היא אוטומטית.

מומלץ לרשום בכל רצועת זמן 2 קורסים ולציין עדיפות ראשונה/שנייה. ועדת הוראה מתחייבת לטפל קודם כל בעדיפות הראשונה, ורק אם לא תהיה אפשרות ללמוד בה (בגלל הרשמת יתר ואי היבחרות בהגרלה, או פחות מדי נרשמים ואי פתיחת הקורס) אזי נטפל בעדיפות השנייה.

כיצד מתבצע הרישום:

כל עמית במכון יקבל אימייל מהאתר של המכון, שבו תהיה הפנייה ללינק שיכניס אותו לאזור בחירת הקורסים באתר (ורק כך, דרך הלינק הזה, יהיה אפשר להכנס לרישום). עם הכניסה ללינק, תוצג בפני העמית טבלה עם כל קורסי הליבה והבחירה, כולל שם הקורס, שם המרצה, איזה סמסטר ובאיזו שעה מתקיים השיעור. התוכנה תאפשר לסמן קורס אחד או שני קורסים בכל רצועת זמן נתונה. מי שיסמן שני קורסים שמתקיימים באותו הזמן, יתבקש לסמן מה העדיפות הראשונה ומה השנייה.

עמיתים שלומדים בתוך ארבע שנות החובה של ההכשרה: האתר יזהה כל עמית לפי האימייל שלו, ויצרף לו באופן אוטומטי רישום לסמינר הקליני ולקורס החובה הרלוונטיים לשנתון שלו. בנוסף האתר יאפשר רישום לכל קורסי הבחירה והליבה.

לכל שאר העמיתים (בוגרי ההכשרה, עמיתים בינתחומיים ופסיכואנליטיקאים): האתר יאפשר רישום לכל קורסי הבחירה והליבה.

בנוסף לכך, גם הרישום לקבוצות לימודי ההמשך יתנהל דרך האתר: האתר יאפשר רישום הן לקבוצות הקריאה המתקיימות בימי הפורום.

אתר הרישום יהיה פתוח לכניסה ושינוי הקורסים אליהם העמית מעוניין להרשם במשך שבועיים מקבלת המייל הפותח את הרישום.

בתוך האתר ניתן לבקש ולקבל אימייל שמפרט את כל הבחירות שנרשמו.

שימו לב: האישור על הקורסים אליהם נרשמתם, עדיין אינו מהווה אישור קבלה לקורסים השונים.

מועדי ההרשמה באינטרנט:

- רשימת הקורסים תישלח לעמיתים לקראת סוף חודש יוני 2018
- הרישום יפתח עם משלוח מייל אישי המפנה לאתר הרישום.
- **ההרשמה תסתיים ביום ראשון ה 8 ליולי בשעה 22:00**, [כל נרשם יכול לקבל אימייל שמפרט את הקורסים אליהם נרשם על ידי סימון וי בתחתית דף/אתר הרישום].
[עמית שמתקשה להירשם בשל נסיבות מיוחדות (כמו קושי בנגישות לאינטרנט בחו"ל וכד') יפנה לבצלאל למפרע וימסור לו את רשימת הקורסים שבחר]

- לקראת סוף חודש יולי יקבל כל אחד את רשימת הקורסים אליהם התקבל, מתוך הקורסים שביקש.
- בתום 48 שעות משליחת הרשימה ניראה רשימה זו כמאושרת סופית על ידכם, מקומכם בקורס ישמר והתשלום ייקבע בהתאם.
- מייל עם קישור להסדרת התשלום לקורסים ולדמי החבר יישלח על ידי המזכירות לאחר 48 השעות.

פרק ה' – הסבר על התשלום

התשלום עבור כל שנת הלימודים יוסדר לכל המאוחר עד ל 30.10.18 (תאריך הפורום הראשון). התשלום יכלול את דמי החבר ואת כל הסמינרים, קורסי החובה, הליבה, הבחירה והסמינרים מחו"ל כמיקשה אחת, כמפורט להלן:

דמי החבר

דמי החבר השנתיים לעמיתי המכון - למסיימי ההכשרה ולמתהווים בה – הינם 2000 ₪.
דמי החבר השנתיים לעמיתי המכון הבינתחומיים הינם 1000 ₪.
(דמי החבר של כלל חברי המכון כוללים מנוי ל PEP)

שכר לימוד

כל העמיתים במכון משלמים עבור הקורסים .

עלות כל סמינר סמסטריאלי ועלות סמינר מרוכז הינם 630 ₪ (עלות סמינר שנתי הינה 1260 ₪). מכאן, ששכר הלימוד בפועל לעמיתה הינו מכפלה של 630 ₪ במספר הסמינרים הנלמדים בשנה.

אופן התשלום

בתחילת חודש אוגוסט 2018 תישלח לכל אחת ואחד מעמיתי המכון הודעה למייל האישי ובה יצוין סך התשלום הכולל הנדרש (דמי החבר + שכר לימוד בסמינרים על פי הרישום). לבחירתכם שתי אפשרויות:

תשלום בכרטיס אשראי - לא תתאפשר הסדרת התשלום בהמחאות. מערכת הגביה הממוחשבת הפועלת במכון בשנה האחרונה מאפשרת גבייה באמצעות כרטיסי אשראי בלבד. המערכת מנפיקה באופן אוטומטי ושולחת במייל קבלה, ומייעלת מאוד את עבודת המזכירות הן מול עמיתי המכון והן מול נרשמים חיצוניים בכנסים וימי עיון. לענייננו, להודעה שיקבל העמית יצורף קישור (לינק) לתשלום באמצעות כרטיס אשראי. **את הוראת התשלום יש לבצע לא יאוחר מה-30 לאוקטובר 2018.**

את הסכום הכולל ניתן לחלק לעד 8 תשלומים. לתשומת לבכם, התשלום החודשי נגבה במתכונת של הוראת קבע כך שהוראת התשלום אינה סוגרת את הסכום הכולל בתוך מסגרת האשראי.

תשלום בהעברה בנקאית – ניתן לשלם את מלוא הסכום הכולל בתשלום אחד בלבד ולא יאוחר מה-30 באוקטובר 2018. פרטי חשבון הבנק: יובנק, סניף 288, חשבון 424021 על שם "מכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו". את אישור ההעברה יש לשלוח לבצלאל למייל taicp.office@gmail.com

פרק ו' – הסבר על השיבוץ לקורסים

קריטריונים לשיבוץ נרשמים בקורסים וסמינרים מרוכזים:

השיבוץ בקורסים ייעשה על פי המהלכים הבאים:

- עדיפות ראשונה היא לתלמידי שנה ד' שזוהי להם שנת הלימודים האחרונה, ולאחריהם המחזוריים שנה ג, שנה ב, ושנה א.
- עדיפות שנייה היא למי שנרשמו לאותו הקורס בשנה הקודמת ולא התקבלו אליו
- לגבי שאר הנרשמים נערכת הגרלה

ועדת הוראה מתחשבת בצרכים המשתנים והייחודיים של העמיתים בהכשרה. במצבים בהם איננו יכולים להיענות לבקשה נערכת הגרלה.

ההגרלה עצמה אינה עיוורת ולוקחת בחשבון את שאר ההרשמות של כל עמית, על מנת להימנע ככל האפשר ממצבים בהם מישהו מקבל את כל בקשותיו או עולה בכל ההגרלות ואילו אחר איתרע מזלו ולא נכנס לשום קורס שביקש. בקורסי הליבה יילקח בחשבון הצורך לשמור מקום לתלמידי שנה ד כדי לאפשר להם את סיום לימודיהם בקורס ליבה "לידה לחיים נפשיים" תינתן עדיפות לעמיתים הלומדים על פי התוכנית החדשה. ולעמיתים בהכשרה של פסיכואנליזה של הילד שזוהי להם קורס חובה. בקורס חלומות תינתן עדיפות ללומדים על פי התוכנית החדשה שזוהי להם קורס ליבה.

במצב בו אדם נרשם לקורס שאינו נפתח עקב רישום חסר, נעשית העברה לקורס שנבחר בעדיפות שניה.

אנו מנסים כמיטב יכולתנו לאפשר לעמיתים לקבל את עדיפותם הראשונה יחד עם זאת הועדה פועלת גם מתוך שיקולים נוספים עם מבט כולל על כל תוכנית הלימודים.

סמינרים מרוכזים של מורים אורחים מחו"ל: יש אפשרות להרשמה של עד 20 משתתפים. במידה ויהיה ביקוש רב יותר תיערך הגרלה בין הנרשמים. במקרים מסוימים, בתיאום עם האורח, יתכן שאפשר יהיה להגדיל מעט את מספר המשתתפים. במידה וירשמו פחות מ-20 משתתפים תהיה בידי המכון האפשרות לשקול צירוף משתתפים מבחוץ. השתתפות בשני סמינרים של מורים אורחים מחו"ל נותנת קרדיט של סמינר בחירה אחד. מאחר ועלות סמינרים אלו גבוהה, כל מי שמשתתף בהם משלם. עלות סמינר חו"ל לכל משתתף היא כעלות קורס בחירה.

קריטריונים לפתיחת קורסים:

קורס יפתח עם לפחות שמונה תלמידים משלמים. (למעט הסמינר הקליני במסלול ההכשרה לפסיכואנליזה של ילדים)

מרגע אישור תכנית הקורסים האישית, התכנית מחייבת. אלו הקורסים שעליהם יחויב החבר בתשלום בכל מקרה. זאת מאחר ומערכת הלימודים במכון בנויה על אחריות הדדית - הקורסים נפתחים בהתאם להרשמתכם והמכון מתחייב כלפי המורים בהתאם להרשמתכם.

שינוי או ביטול קורס:

מי שרשום לקורס ומעוניין לבטלו או לשנותו - לאחר מועד סיום תהליכי ההרשמה, מבלי לשאת בתשלום הקורס, חייב לדאוג ולמצוא בין חברי המכון מישהו המעוניין להחליפו וללמוד במקומו; זאת בתנאי שהמחליף אינו מבטל לשם כך את רישומו בקורס אחר אלא מוסיף את הקורס המדובר. אנו נאלצים להקפיד על תנאי זה ולא משרירות לב, אלא מאחר ושכר המורים ממומן כולו משכר הלימוד על הקורסים. במידה ונוצרת חריגה עקב ירידה לא מתוכננת של תלמידים, המכון נאלץ לכסות אותה מדמי החבר כך ששכר הלימוד הזה נופל על כל חברי המכון במקום על מי שהתחייב לו. מאידך לאחר שהודענו לתלמידים שנרשמו ולמרצה שהקורס שלהם אכן נפתח זוהי התחייבות שעל המכון לעמוד בה.

תלמיד שמחליט להפסיק ללמוד בקורס לאחר שהתחיל אותו, מכל סיבה שהיא, מחויב בתשלום עליו. בנוסף לכך, מפאת כבודו וכבוד המורה, עליו למצוא דרך לפנות וליידע את המורה.

-

תוכנית הלימודים לשנת 2018-19

פירוט השיעורים

סמינרים קליניים:

הסמינרים הקליניים, פרט לסמינר הקליני בפסיכואנליזה של הילד, הינם קבוצות הדרכה של כל שנתון בנפרד כקבוצה סגורה, המתקיימות במקביל, בסמסטר א'ב' שעה 18:30

סמינר התהוות שנה א' – ד"ר אבי ברמן

סמינר קליני שנה ב' – מר קובי אבשלום

סמינר קליני שנה ג' – גב' שרי ציבולסקי

סמינר קליני שנה ד' – ד"ר חנה אולמן

סמינר קליני בפסיכואנליזה של הילד – גב' ציפי מיידלר
(סימסטר א' 16:45-18:15)

קורסי חובה:

שיעורי החובה הם קורסים תיאורטיים שניתנים לכל שנתון כקבוצת לימוד סגורה.
סמסטר א'ב' שעה 15:00 (כל קורסי החובה מתקיימים במקביל)

פרויד המוקדם : לידתה של הפסיכואנליזה - גב' רות לביא

שעור חובה לשנה א

סמסטר א 15:00

בקורס נלווה את צעדיו הראשונים של פרויד בשלהי המאה ה-19 לקראת לידתה של הפסיכואנליזה. תוך קריאה במאמריו מתקופה זו נעקוב אחר גלגוליה של הטכניקה לצד התהוותה של התיאוריה על מושגיה הפסיכואנליטיים.

לצד הקריאה בכתביו של פרויד תהייה הזמנה לאסוציאציות חופשיות ולהבאת דוגמאות מהקליניקה.

ביבליוגרפיה:

1. מתוך פרויד ז. וברויאר י., מחקרים בהיסטוריה (1895), תרגום: מרים קראוס, ספרים, 2004:

- ברואר ופריד - על המנגנון הנפשי של תופעות היסטוריות (1893), (דיווח ראשוני).
 פריד - קתרנה
 פריד - אליזבת פון ר.
 פריד, הפסיכותרפיה של ההיסטוריה
 2. על זיכרונות מחפים (1899) מתוך ז. פריד, מעבר לעיקרון העונג, תרגום חיים איזק, דביר, 1999.
 3. מתוך פריד ז., פירוש החלום (1900), תרגום: רות גינזבורג, עם עובד, 2008.
 הזריקה לאירמה עמ' 154-166

המשך קריאה בפריד: מן המיניות הילדית אל עבר המטא-פסיכולוגיה – גב' אליס בוראס

שעור חובה לשנה א

סמסטר ב 15:00

קורס זה הוא המשך לקורס פריד המוקדם בו נלמד על גילוי הפסיכואנליזה. נמשיך את הלמידה, דרך מושג הדחף למאמר המטא-פסיכולוגי – "דחפים וגורלות של דחפים" מ 1915 וכן למאמרים "בדבר שני עקרונות של התפקוד הנפשי" מ 1911 ולמאמר "על השלילה" מ 1925. שלושת המאמרים האלה דנים בדחפים ובראשית חיי הנפש של הילד מהמצב הנרקסיסטי הראשית בו אין לאני צורך בעולם החיצוני שכן הוא אוטו ארוטי לכיוון בו הוא נאלץ לצאת מהארוטיות העצמית שלו וללכת לקראת האובייקטים ולקראת עקרון המציאות.

ביבליוגרפיה:

Freud, S. (1911). Formulations on the Two Principles of Mental Functioning. *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XII (1911-1913): The Case of Schreber, Papers on Technique and Other Works*, 213-226

Freud, S. (1915). Instincts and their Vicissitudes. *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIV (1914-1916): On the History of the Psycho-Analytic Movement, Papers on Metapsychology and Other Works*, 109-140

Freud, S. (1925). Negation. *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIX (1923-1925): The Ego and the Id and Other Works*, 233-240

Freud, S. (1915). The Unconscious. SE14: 159-215

(ניתן למצוא את המאמרים ב P.E.P)

הטכניקה הפסיכואנליטית - מרכזת הקורס גב' מיכל חזן

מורים נוספים: גב' סמדר אשוח, גב נעמי הולר

שעור חובה שנתי שנה ב'-15:00

בקורס זה הדגש הינו על למידת עקרונות הטכניקה של השיטה הפסיכואנליטית מעת שפריד החל להגות אותה, עד מבט עכשווי על תהליכי הקשבה ודיבור המבוססים על הבנת השדה הקונטקסטואלי המשותף ויכולות הריפוי המודעות והבלתי מודעות (ומעבר להן), המתרחשות בין המשתתפים.

נעסוק ב"איך" קורים הדברים במעשה הטיפולי. מהו "התהליך הפסיכואנליטי" שאנו מרבים להזכיר. איזו התחוללות טרספורמטיבית עוברת על המטפל ואיך מזהים אותה בדרך כלל בדיעבד - כתהליך שעובר על נפשו של המטופל.

הטכניקה נוגעת ישירות להתנהלות של הפסיכואנליטיקאי המכוון ליצור תנאים לתנועת הנפש. לעתים נדמה שעלינו לדחוף את עגלת הפסיכואנליזה, לרוב אנו למדים שיש לה תנועה משלה. אנו נוגעים ומניעים בתנועות עדינות שמאפשרות לנפש האדם לנוע לעבר הבריאות נפשית.

בקורס, נשוב ונשאל מהם התנאים להתפתחות אופטימלית לתהליך האנליטי זה וכן מהו הכוח כמו גם המגבלה של ה *setting*.

נבחן את סוגי ההעברות המתפתחות ונראה כיצד הן מושפעות, מנקודת המבט של המטפל והגישה התיאורטית עליה הוא נשען.

נקודת הנחה המלווה אותנו בעשיית אנליזה היא שהנפש חפצה להישמר ולהתפתח בו זמנית. מתוך כך, נעמיק בשאלה - מדוע התנגדות על צורותיה, היא תופעה חיונית, טבעית וכה מרכזית הן עבור המטופל והן עבור הפסיכואנליטיקאי.

It seems to me that in our influencing of the sexual impulses we cannot achieve anything other than exchanges and displacements, never renunciation, relinquishment or the resolution of a complex... When someone brings out his infantile complexes he has saved a part of them (the affect) in a current form (transference). He has shed a skin and leaves it for the analyst. God forbid that he should now be naked, without a skin! (13, p. 496).

(פרויד במכתב לפרנצי (10 January, 1910)

הקורס יאפשר חשיפה לגישות שונות ויכלול הצגות קליניות בנוכחות שלושת המרצות.

רשימת קריאה

פרויד ז. (1913) על פתיחת הטיפול. מתוך: הטיפול הפסיכואנליטי, הוצאת עם עובד, תל אביב, 2002. עמ' 99-113

פרויד ז. (1912) עצות לרופא על הטיפול הפסיכואנליטי + (1938) תקציר הפסיכואנליזה: הטכניקה הפסיכואנליטית. מתוך: הטיפול הפסיכואנליטי, הוצאת עם עובד, תל אביב, 2002. עמ' 92-98

פרויד ז. (1914) היזכרות, חזרה ועיבוד + (1937) הבניות באנליזה. מתוך: הטיפול הפסיכואנליטי, הוצאת עם עובד, תל אביב, 2002 עמ' 114-119

פרויד ז., (1915) הערות על אהבת העברה. מתוך: הטיפול הפסיכואנליטי, הוצאת עם עובד, תל אביב, 2002 עמ' 120-129

Modell, A. (1989). The Psychoanalytic Setting as a Container of Multiple Levels of Reality: A Perspective on the Theory of Psychoanalytic Treatment. *Psychoanal. Inq.*, 09:67-87

Quinodoz, D. (1992). The Psychoanalytic Setting as the Instrument of the Container Function. *Int. J. Psycho-Anal.*, 73:627-635.

שטיינר ג. בעיות של טכניקה פסיכואנליטית: פירושים ממוקדי מטופל ופירושים ממוקדי אנליטיקאי. מסתורים נפשיים, הוצאת תולעת ספרים, תל אביב, 2017. עמ' 179-195

Britton, R. Steiner, J. (1994). Interpretation: Selected Fact or Overvalued Idea?. *Int. J. Psycho-Anal.*, 75:1069-1078.

Alvarez, A. (1997). Projective Identification as a Communication: Its Grammar in Borderline Psychotic Children. *Psychoanal. Dial.*, 7(6):753-768

התמרות בהתנסות בפסיכואנליזה

1) S Freud - 82-84 עמ' ואהבה עמ' 82-84

- 2) S. Freud Chapter 7 פירוש החלום
- 3) Jose Bleger's thinking about psychoanalysis Leopoldo Bleger Int . Journal of Psychoanal(2017) 98:145-169
- 4) M. Klein Envy and gratitude chapter 12 Our adult world and its roots in infancy(1959)
- 5) W Bion Clinical Seminars and other works (306-311) (321-331)

הטיפול של המטופל במטפל ומצבי אין-מוצא

פרנצי, ס., היומן הקליני, עם עובד, תל אביב, 2015

מספר זה נקרא כמה טקסטים קצרים.

עמ' 41-44 היעדר הרגש של האנליטיקאי 7.1

עמ' 63-67 הקתרזיס נסתם בסחף, הדרך לניקוזו (זה מתכתב עם המאמר של פרויד על השחזור) - 31.1.

עמ' 91-94 הגורם המרפא בפסיכותרפיה. 10.3.

עמ' 140-142 הדחף לחזרה כפיתית על הטראומה. 12.5.

עמ' 160-163 תחושת עצמי.. כתוצר של ההכרה בידי הסביבה (זה קטע טוב מבחינת החיבור לקוהוט, 16.6.

Karon, B.P. (2003). Abstractions, The Psychoanalyst's Escape From Psychoanalysis: Ferenczi's "For Example" Revisited. *Psychoanal. Rev.*, 90(3):363-379

Bacal, H. A. & Thomson, P. G. (1996). *The psychoanalyst's selfobject needs and the effect of their frustration on the treatment: new view of countertransference*. Progress Self Psychology., 12: 17-35.

הקשבה, דיבור ומה שביניהם

באלינט, מ., איזור השבר הבסיסי, מתוך: השבר הבסיסי היבטים של רגרסיה, פרק 4 תל אביב: עם עובד,

פרק 4.

Winnicott, D. W. (1971). Dreaming, Fantasying, and Living: A Case-history describing a Primary Dissociation, in: *Playing and Reality*. p. 1-156

קוהוט, ה. (1984) השפעתה המרפאת של האנליזה: אמירה ראשונית המבוססת על ממצאי פסיכולוגיית העצמי. בתוך: כיצד מרפאת האנליזה? תל אביב: עם עובד, פרק 5, עמ' 124-141

קוהוט, ה., השפעתה המרפאת של האנליזה: הערכה מחדש של פסיכולוגיית העצמי את התהליך התרפויטי. בתוך: כיצד מרפאת האנליזה: תל אביב: עם עובד, פרק 6, עמ' 142-172

אוגדן, ת., [2009] על דיבור שהוא חלימה מתוך: לגלות – מחדש את הפסיכואנליזה, תולעת ספרים, 2013 עמ' 35-52

חזן, י., הקשבה אנליטית בתוך: שיחות 2011

גנט, ע., מזויזם, כניעה, התמסרות: מזויזם כסטייה של התמסרות. פסיכואנליזה התייחסותית. הוצאת תולעת ספרים 2013 עמ' 262-297

רניק, אוון, (1993) אינטרקציה אנליטית: המשגה של הטכניקה לאור הסובייקטיביות הבלתי ניתנת לצמצום של האנליטיקאי. פסיכואנליזה התייחסותית הוצאת תולעת ספרים 2013 478-496

גישות שונות בהבנת הנרקסיזם וביטוייו בהפרעות אישיות קשות – מרכזת הקורס

גב' מיכל זלינגר. מורים נוספים: גב' אליס בוראס, גב' עדנה לב-בור
שיעור חובה שנתי לשנה ג - 15:00

תוכן הקורס: נרקסיזם בכתבים של פרויד – אליס בוראס
נרקסיזם בתאוריה הקלייניאנית והניאו-קלייניאנית – מיכל זלינגר
נרקסיזם בתאורית העצמי – עדנה לב בור
פנל מסכם בהשתתפות כל המרצים סביב שאלות מרכזיות

פרויד תבע את המושג נרקסיזם, ששפך אור על מגוון תופעות נורמליות ופתולוגיות. הוא מתאר תהליך שבו הדחף הליבידינלי נסוג מהאובייקט ומופנה כלפי העצמי. הקלייניאנים וממשיכיהם רואים בנרקסיזם אירגון נפשי שמבטל נפרדות, והכרה בקיום האחר ובמציאות – מערך יחסי אובייקט שהתקבע בהתפתחות ומיצר אישיות בעלת מבנה נרקסיסטי. קוהוט מרחיב את הטריטוריה הנרקסיסטית של האדם לכדי מימד התפתחותי בפני עצמו. החוויה הנרקסיסטית מהווה את הכוח המתניע את צורות ההתפתחות המשובשות לכיוון של ריפוי. רשימת קריאה על פי הנושאים של המורים השונים:

פרויד והנרקסיזם – גב' אליס בוראס:

פרויד ז. (1914) מבוא לנרקסיזם.
פרויד ז. (1915) דחפים וגורלם של הדחפים (קטעים מתוך המאמר)
פרויד ז. (1917) אבל ומלנכוליה (קטעים מתוך המאמר)
פרויד ז. (1923) הפרק: שני סוגי הדחפים, מתוך המאמר "האגו והסתמי"

קליין וממשיכה – גב' מיכל זלינגר:

קליין מ. (1946) "הערות לכמה מנגנונים סכיזואידיים", מתוך מלאני קליין, כתבים נבחרים, תולעת ספרים, תל אביב 2002
קליין מ. (1955) "על ההזדהות" מתוך מלאני קליין, כתבים נבחרים, תולעת ספרים, תל אביב 2002

Rosenfeld, H. (1987) Chap 6. Destructive Narcissism and the Death Instinct. 104 -125 (הספר נמצא ב- PEP)

Rosenfeld, H. (1987). Impasse and Interpretation: Therapeutic and anti-therapeutic factors in the psychoanalytic treatment of psychotic, borderline, and neurotic patients. New Library of Psychoanalysis. London: Tavistock

:Steiner. J (1993) Ch.5. "The recovery of parts of the self lost through projective identification: the role of mourning". pp.54-63. In: Psychic Retreats Pathological Organizations in Psychotic, Neurotic and Borderline Patients. The new library of psychoanalysis. London.

Steiner, J. (1994). "Patient-Centered and Analyst-Centered Interpretations: Some Implications of Containment and Countertransference". Psychoanal. Inq., 14:406-422.

בריטון ר. (1989) סובייקטיביות, אובייקטיביות ומרחב משולש עמ' 67-86 מתוך: אמונה ודמיון הוצאת עם עובד, תל אביב

Britton, R. (1989). Chapter Two: The Missing Link: Parental Sexuality in the Oedipus Complex. The Oedipus Complex Today Clinical Implications, 83-101. London. Karnac

Britton, R. (2003) "Narcissistic problems in sharing space". P.p165-178. In: Britton, R. Sex, Death, and the Superego Experiences in Psychoanalysis. London, Karnac.

Sodre Ighes (2004) Who's Who? Notes on pathological identifications. In: projective identification editors: Spillius E., O'Shaughnessy E. The new library of psychoanalysis. Routledge.

קריאה מומלצת:
זיסקינד פטריק: "היונה". הוצאת עם עובד 1995

קוהוט – גב'עדנה לב-בור:

הנרקסיזם החדש:
קוהוט ה. פסיכולוגית העצמי וחקר רוח האדם הרהורים בגישה פסיכואנליטית חדשה {2007}
הוצאת תולעת ספרים פרק 4 צורות והתמרות של נרקסיזם עם 123-149

קו ההתפתחות של הנרקסיזם והעברות נרקסיסטיות:
Kohut H. (1971)The Analysis of the Self. New York: International Universities
Press, Ch.4 Clinical and Therapeutic Aspects of the Idealizing Transference

זעם נרקסיסטי והפרעות נרקסיסטיות:
קוהוט ה. כיצד מרפאה האנליזה {2005} הוצאת עם עובד: פרק 1 ניתנות לאנליזה לאור
הפסיכולוגיה של העצמי עם 59-69
קוהוט ה. פסיכולוגית העצמי וחקר רוח האדם הרהורים בגישה פסיכואנליטית חדשה {2007} הוצאת
תולעת ספרים
פרק 5 הרהורים על נרקסיזם וזעם נרקסיסטי עם. 150-184

הבשלה והתמרות של נרקסיזם:
Kohut H. (1971)The Analysis of the Self. New York: International Universities
Press,
Some Therapeutic Transformations in the Analysis of Narcissitic Personalities 270-
296

תסביך אדיפוס בחשיבה הפסיכואנליטית – מתחילת הדרך ועד ימינו

מרכזת הקורס: גב' ציפי מיידלר

מורים בקורס: פרופ' שי פרוגל,מר עמנואל עמרמי , גב שרי ציבולסקי , גב' מיכל חזן וד"ר חנה אולמן

שיעור חובה שנתי לשנה ד'-15:00

הקורס יעסוק בהצגת המושג "תסביך אדיפוס" החל מן המיתוס היווני של סופוקלס, דרך אימוצו על ידי פרויד כאחד מתכני הלא -מודע החשובים של נפש האדם וכלה בהתפתחויות בנות זמננו.

תחילת הקורס יעסוק במיתוס של אדיפוס מההיבט הפילוסופי.

לאחר מכן נעקב אחר חשיבתו של פרויד אודות הרעיון ובפיתוחו. בהמשך נדון בתסביך אדיפוס על פי הגישה הקליניאנית וגישת העצמי.

א. פתיחה: - המיתוס של אדיפוס מההיבט הפילוסופי – פרופ' שי פרוגל

לשיעור זה מומלץ לקרוא את המחזה אדיפוס המלך של סופוקלס בתרגומו של אהרון שבתאי ולהביא את הספר למפגש.

ב. תסביך אדיפוס על פי פרויד – עמנואל עמרמי

ההכרה בקיום רגשות אסורים של תשוקה ילדית לאמו ועוונות כלפי אביו - במקביל לחיבה אליו - החלה להתגבש אצל פרויד במהלך האנליזה העצמית שלו. אנליזה זו אפשרה לו לעשות חיבור נועז בין חוויתו הפרטית לבין המיתוס המוכר לו ממחזהו הקלאסי של סופוקלס שמעתה הפך עבורו למטפורה אוניברסלית של מצב האדם.

ב-1897 הוא כותב לפליס חברו: "נעשה מובן סוד כוחו של אדיפוס המלך, המיתוס היווני מבליט הכרח שכל אחד מכיר מתוך שזיהה בתוכו פנימה את עקבות קיומו".

מנקודה זאת מחשבתו של פרויד עשתה דרך ארוכה, תחילה אל המשגת המיתוס כ"תסביך" כלל-אנושי ובהמשך אל ראיית התסביך הזה כחוק הטבע האנושי וכעיקרון מבנה המונח ביסוד כל המוסדות החברתיים, לרבות דת, חינוך, תרבות ואומנות.

אנו נעקוב אחר הבנייה הדרגתית והסתעפויותיו של המושג "תסביך אדיפוס" לאורך חיי היצירה של פרויד ונראה כיצד הוא הופך לעמוד התווך של בניין החשיבה הפסיכואנליטית. לצורך זאת ניעזר במספר מקורות בהם פרויד פיתח והסביר את המושג ונתייחס למקומו של התסביך בהתפתחות הפרט, תפיסת עולמו ותפקודו הבינאישי.

רשימת מקורות לקטעי קריאה

- Freud, S. (1897) Letter from Freud to Fliess, October 15, 1897.
The Complete Letters of Sigmund Freud to Wilhelm Fliess, 1887-1904, 270-273.
- Anzieu, D. (1986). Ch. 3: The Discovery of Oedipus Complex. In: Freud's Self-Analysis. *Int. Psycho-Anal. Lib.*, 118:1-596. London: The Hogarth Press and the Institute of Psycho-analysis.
- Freud, S., (1913). Totem and Taboo. In: The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIII. The Hogarth Press and the Institute of Psycho-analysis, London.
- Freud, S., (1920) Beyond the Pleasure Principle (7-64)
In: The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XVIII (1920-22). The Hogarth Press and the Institute of Psycho-analysis, London.
- Freud, S., (1923). The Infantile Genital Organization. (141-148).
In: The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIX (1923-1925). The Hogarth Press and the Institute of Psycho-analysis, London.
- Freud, S., (1923). The Ego and the Id (28-40).
In: The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIX (1923-1925): The Hogarth Press and the Institute of Psychoanalysis, London.
- Freud, S., (1924) The Dissolution of the Oedipus Complex. (173-182)
In: The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIX (1923-1925). The Hogarth Press and the Institute of Psycho-analysis, London.
- Freud, S., (1925) Some Psychical Consequences of the Anatomical Distinction between the Sexes. (248-260)
In: The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIX (1923-1925). The Hogarth Press and the Institute of Psycho-analysis, London.

Freud, S., (1931) Female Sexuality (225-246).
In: The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XXI
(1927-1931). The Hogarth Press and the Institute of Psycho-analysis, London.

ג. תסביך אדיפוס על פי הגישה הקלייניאנית- גב' שרי ציבולסקי

העבודה של קליין על החוויות הינקותיות המוקדמות הביאה עמה שינויים מקיפים בתפיסת התסביך האדיפלי, שתפס מרכזי בתיאוריה הפסיכואנליטית מראשיתה.

נבחן את ההשפעות שהיו לעבודתה על הבנת התסביך האדיפלי, תוך התייחסות לתוספות שהיא סיפקה להבנת מושג מרכזי זה החל מהתבוננות במצבים האדיפליים בגילאים המוקדמים כמו גם לביטוי שלהם בעמדה הדיכאונית. נתייחס להיבטים השונים הקשורים בתסביך האדיפלי על פי קליין: המשאלות האדיפליות המוקדמות, הסופר אגו, מקורות החרדה ורגשות האשמה.

רשימת קריאה לפי סדר השיעורים

קליין מ. (1945) "התסביך האדיפלי לנוכח החרדות המוקדמות", מתוך מלאני קליין, כתבים נבחרים, תולעת ספרים, תל אביב, 2002, עמ' 122-174.

בריטון ר. (1991) "אדיפוס בעמדה הדיכאונית", מתוך בריטון רונלד, אמונה ודימיון, הוצאת ספרים עם עובד, תל אביב, 2015, עמ' 54-66.

בוסוול ג. "תסביך אדיפוס", מתוך קטלינה ברונסטיין, התיאוריה הקלייניאנית נקודת מבט בת זמננו, תולעת ספרים, תל אביב, 2008, 117-135.

שטיינר ג. "המאבק לשליטה בסיטואציה האדיפלית", מתוך גון שטיינר, לראות ולהיראות להגיח ממסתור נפשי, תולעת ספרים, 2015, 137-155.

שטיינר ג. "שני סוגים של ארגון פתולוגי באדיפוס המלך ובאדיפוס בקולונוס", מתוך ג'ון שטיינר, מסתורים נפשיים, תולעת ספרים, 2017, עמ' 160-178.

המלצת קריאה

סגל ח. "אור חדש על התיאוריה המבנית של הנפש, על החרדה ועל האשמה", מתוך חנה סגל, מלאני קליין, הוצאת עם עובד, 2006, עמ' 106-114.

O'Shaughnessy, E. (1989). Chapter Four: The Invisible Oedipus Complex. The Oedipus Complex Today Clinical Implications, 129-150.

Feldman, M. (1989). The Oedipus Complex: Manifestations in the Inn... The Oedipus Complex Today Clinical Implications, 103-128.

Sodré, I. (1994). Obsessional Certainty Versus Obsessional Doubt: From Two to Three. Psychoanal. Inq., 14(3):379-392

ד. התסביך האדיפלי מנקודת מבט של פסיכולוגיית העצמי-גב מיכל חזן

רשימת קריאה:

שיעור ראשון:

Kohut, H. (1982). Introspection, empathy, and the semicircle of mental health. In: *The Search for the Self, Vol.4.*, (ed.) P. Ornstein. New York: International Universities Press, 1991, pp. 537-567

קוהוט, ה., (1977) תסביך אדיפוס והפסיכולוגיה של העצמי, ב: השבתו של העצמי, תולעת ספרים, תל אביב, 2014. עמ' 178-196

קוהוט, ה., (1984) בחינה מחודשת של חרדת הסירוס. ב: כיצד מרפאת האנליזה, עם עובד, תל אביב, 2005 עמ' 70-93.

שיעור שלישי:

Loewald, H. W. (1979). The winning of the Oedipus complex. *International Journal of Psychoanalysis.*, 27: 751-775.

שיעור רביעי:

מאמר של יורם חזן "אבות ובנים במירוץ הזמן", פורסם בשיחות בשנת 2011.

מתוך: חזן, י., אבות ובנים במירוץ הזמן, אבות ומתבגרים. עורך: ח. דויטש, ירושלים: מכון סאמיט, 2004.

המלצת קריאה:

Horney, K., The denial of the vagina - a contribution to the problem of the genital anxieties specific to women. *Int. J. of Psychoanalysis*, 14: 57-70, 1933.

נעסוק בספרות ילדים העוסקת בשלב האדיפלי.

המתסביך למורכבות: השלב האדיפלי בגישה ההתייחסותית-ד"ר חנה אולמן

נעסוק בדה-קונסטרוקציה שמציעה הגישה ההתייחסותית לחשיבה אודות מרכיבי התסביך האדיפלי כמו הזדהות, קנאת הפין, האדיפלי השלילי וכן הפנטזיות הקשורות לסצנה הפרימרית. נדון במקורות הפסיכואנליטיים והפמיניסטיים לחשיבה זו.

מנקודת מבט התייחסותית האדיפלי מומשג כקליידוסקופ של תבניות אפשריות של יחסים. נדון במשמעות הקלינית של כניסת ה"שלישי" לדיאדה, ונדון במעורבותו של המטפל בהבנייה של המשמעות האדיפלית הנוצרת בכל קשר מטפל- מטופל.

רשימת קריאה:

Aron, L. (1995) The internalized primal scene. *Psychoanal. Dial.*, 5(2): 195-237

Davies J. M. (2015) From Oedipus Complex to Oedipal Complexity: Reconfiguring (Pardon the Expression) the Negative Oedipus Complex and the Disowned erotics of disowned sexualities. *Psychoanalytic Dialogues*, 25(3):265-283.

Davies, J.M. (2003). Falling in Love with Love: Oedipal and Postoedipal Manifestations of Idealization, Mourning, and Erotic Masochism. *Psychoanal. Dial.*, 13:1-27.
Benjamin, J. (1991). Father and Daughter: Identification with Difference — A Contribution to Gender Heterodoxy. *Psychoanal. Dial.*, 1:277-299

ה. שיח מסכם שולחן עגול.

קורסי ליבה ובחירה פסיכואנליטיים סמסטר א':

ביון וגילוי המיכל - חשיבה והכלה במחשבתו של ביון. - מר רוני עמיאל סימסטר א 16:45 (ליבה)

הקורס יעסוק בהיכרות עם מחשבתו המוקדמת של ביון אודות תהליכי חשיבה, הכלה וחלימה, כההליכים הבונים את הנפש ומקיימים את החיים הנפשיים. הלימוד יעשה באמצעות קריאה משותפת ואסוציאטיבית במאמריו. כתיבתו של ביון נראית במבט ראשון בלתי נסבלת. הסיבה לכך היא שהוא חושב ויוצר את הבנותיו העמוקות תוך כדי כתיבה... ותוך התנגדות לעריכה. בקורס נלמד "לקרוא" את ביון, להרשות לעצמנו להיות "טפשים", ולאט לאט לגלות בכתיבתו את ההבנות הקליניות המדהימות שלו ושל עצמנו. בקורס ננוע יחד עם ביון ונחווה יחד איתו את התהליך שהוא עבר בדרכו ל **On** - **becoming Bion** להיות ביון. נפגוש יחד הבנות משמעותיות כגון: הזדהות השלכתית, מיכל-מוכל, פונקציית אלפא, contact barrier, חלקיקי ביטא, reverie, אדיפוס על פי ביון, יהירות, טפשות, חלק פסיכוטי ועוד. ננסה להבין יחד את האופן בו כל אלה מסייעים לחשוב על מנגנוני החשיבה והחלימה במצבים פסיכויים ולא פסיכויים. בעיקר יושם דגש על השימוש הקליני ברעיונות אלו ובאופן שבו הם מאפשרים פתיחת אפשרויות להתמודדות עם המצבים הקליניים הקשים שאנו פוגשים באנליזות של מטופלנו ושלנו. נעשה זאת בעזרת דוגמאות שיובאו על ידי המשתתפים והמנחה.

להלן רשימת מקורות לקורס ביון

ביון, ו. ר., (1957א). הבחנת האישיות הפסיכוטית מן הלא-פסיכוטית. מתוך: במחשבה שנייה. תל אביב: תולעת ספרים, 2003.

ביון, ו. ר., (1957ב). על היהירות. מתוך: במחשבה שנייה. תל אביב: תולעת ספרים, 2003.

ביון, ו. ר., (1959). התקפות על חיבורים. מתוך: במחשבה שנייה. תל אביב: תולעת ספרים, 2003.

ביון, ו. ר., (1962א). ללמוד מהנסיון. תל אביב: תולעת ספרים, 2004.

ביון, ו. ר., (1962ב). תיאוריה של חשיבה. מתוך: במחשבה שנייה. תל אביב: תולעת ספרים, 2003.

ביון, ו. ר., (1967). במחשבה שנייה. תל אביב: תולעת ספרים, 2003.

סופוקלס, (428 לפנה"ס). **אדיפוס המלך**. ירושלים: שוקן, 1981.

סמינר קליני: פסיכואנליזה של הילד

גב' ציפי מיידלר
סמסטר א 16:45 (חובה-ילדים)

הסמינר הקליני בפסיכואנליזה לילדים הוא קורס חובה לעמיתים במסלול פסיכואנליזה של הילד.
ניתן להצטרף כקורס בחירה סימסטריאלי, לחברים במכון המטפלים בילדים, בתאום עם מנחה הסמינר.

"זו אני החלום שח" – עבודת החלום בפסיכואנליזה – ד"ר גילה עופר

סימסטר א 16:45 (ליבה)

רבי בנאה : עשרים וארבע פותרי חלומות היו בירושלים
ופעם אחת חלמתי חלום והלכתי אצל כולם,
ומה שפתר לי זה לא פתר לי זה ,
וכלם נתקיימו בי.
תלמוד בבלי מסכת ברכות ,
דף נה

מאז שפרויד הגדיר את החלום כ"דרך המלך ללא מודע" חלו ההתפתחויות בפסיכואנליזה בכלל ובפירוש החלומות בפרט. ניתן להתבונן בחלום מזוויות שונות: "דרך המלך ללא מודע", ייצוגים של העצמי ושל דרמות פנימיות, דרך לקומוניקציה של אמוציות, רגשות ואירועים לא מעובדים, unthought known, החלום כקומוניקציה, או אופנות של התארגנות באמצעות מטפורות, דימויים וסימבולים.

השינוי העיקרי הוא בראייתנו את החלום כיום לא רק בקונטקסט תוך-אישי, אלא כתקשורת בתוך מארג היחסים בין המטופל למטפל. ביחסים אלה משתחזר העולם הפנימי בצילם של היחסים הראשוניים המרכיבים אותו. הקשבה לשיחזור זה משפיעה על הבנתנו את החלום ובהתאם גם על הפירוש שאנו מציעים למטופל. גם דרך העבודה עם חלומות משתנה בהתאם לתיאוריות ולאישיות המטפל והמטופל.

בקורס נעקוב אחר פרדיגמות מרכזיות להבנת משמעות החלום ותפקידו, ונלמד מתוך כתביהם של תיאורטיקנים שונים (פרויד, סגל, וויניקוט, אוגדן, בלצ'נר, ברומברג ועוד) על הדרך בה תיאורטיקנים שונים עובדים עם חלומות של מטופלים שלהם. בכל שעור נעסוק גם בחלומות שיובאו על ידי המשתתפים- חלומות של מטופלים, וחלומות של עצמם בקונטקסט טיפולי.

ביבליוגרפיה טנטטיבית:

פרויד, ז. *על החלום*. רסלינג, 2004. [במקור: (1901) Uber Der Traum]
Gubrich-Simitis, I. (2000). Metamorphosis of the Interpretation of Dreams. *IJPA*, 81:1155-1183

- Segal H. (1991). The function of Dreams. In: Flanders S. (ed.), *The Dream Discourse Today*. Karnac: London.
- Winnicott, D.W. (1949). Hate in the countertransference. *Int. J. of Psychoanal.* 30: 69-74.
- O'Shaughnessy, E. (2008). Dreaming and not dreaming. In: *The Dream After A Century*. M. Lansky (ed.). Connecticut: International Universities Press.
- Ogden, T.H. (2003). On not being able to dream. *Int. J. Psycho-Anal.*, 84:17-30.
- אוגדן, ת.ה. (2011) בחינה מחודשת של שלושה היבטים בטכניקה הפסיכואנליטית (1996). בתוך "על אי היכולת לחלום. הוצאת עם עובד".
- Fosshage, J.L. (1997). The Organizing Functions of Dream Mentations. *Contemporary Psychoanal.*, 33:429-458
- Ofer, G. (2004). When the Analyst is Dreaming: Analysts' dreams about their patients. In: *the therapist at work*. Karnac.
- Ofer, G. (2017). The Personal, group and social aspects of dreaming. in: r. Friedman and Y. Doron, *Group Analysis in the Land of Milk and Honey*. London: Karnac
- Bromberg, P. (2008). Bringing in the Dreamer: Some reflections on Surprise, Dissociation, and the Analytic Process.
- Lippmann, P. (2008). On analytic Dream Conversation in an Interpersonal Mode.
- Lippmann, P. (1998). On the private and the social nature of dreams. *Contemp. Psychoanal.*, 34:195-221.

סמינר קריאה בכתביו של אנדרה גרין – גב אליס בוראס **סימסטר א - 16:45 (בחירה)**

לאנדרה גרין תרומה מקורית ומאד חשובה בנושא הנרקיסזם. הוא הבלויט בכתביו את הפן השלילי של הנרקיסזם שגורם לקושי או אפילו לכישלון בטיפולים בפציינטים גבוליים קשים. אנדריי גרין טיפל רוב חייו במטופלים כאלה ותרם רבות לתיאורטיזציה של מצבים קשים. הקריאה של מאמריו עוזרת לנו להתמודד ומכוונת אותנו גם מבחינה טכנית בעבודתנו עם המיקרים הקשים הללו

ביבליוגרפיה:

גרין א. (1983) הקדמה. מתוך הספר "נרקיסזם של חיים, נרקיסזם של מוות"
גרין א. (1983) החרדה והנרקיסזם. מתוך הספר "נרקיסזם של חיים, נרקיסזם של מוות"

Green. A (1974) "The analyst, symbolization and absence in the analytic setting". Pp. 30-59 In: *On Private Madness* (1986) Karnac, London.

Green. A (1980) "The dead mother" pp.142-173. In *On Private Madness* (1986) Karnac, London.

גרין א. "האם המתה" עמ' 11-51. מתוך דיאלוג עם "האם המתה" עורך מישל גרנק, הוצאת תולעת ספרים 2007
תל אביב

"עיניים עצומות לרווחה": עקרונות ופרדוקסים בפרקטיקה הפסיכואנליטית עם בעלי הפרעות אישיות קשות - ד"ר מיכאל שושני.

סימסטר א' 16:45 (בחירה)

"We become what we agree to suffer" Bion

בשיעור נעסוק בהתמודדויות של פסיכואנליטיקאי עם שלל עקרונות ופרדוקסים, קונפליקטים ומצבים מנטליים סותרים המתרחשים במפגש עם מטופלים בעלי הפרעות אישיות קשות. הן אצל המטופל והן אצל המטפל.

אציג מושגים ועקרונות שמניסיוני מציידים אותנו בבואנו להבין מטופלים קשים ולעבוד איתם.

המושגים והעקרונות המרכזיים בהם נעסוק הם:

פרוורסיה היא קו ההגנה האחרון בפני פסיכודה, וכך גם השיגעון שנוצר ומשמש כהגנה בפני התפרקות (שופנהאור ובעקבותיו פרויד).

הפרוורסיה מובנת כ"אופנות ארוטית של שנאה" סטולר.

דחף החיים ודחף המוות. סופר אגו אינקויזיטורי שמשמיד כל מה שהוא בא במגע עמו.

פנטזיה לא מודעת (קליין וחנה סגל), והשפעתה על ה-theory of mind של המטופל.

מצב העצמי ומופעי העצמי של המטופל (קוהוט ומיטשל).

התפתחות נפשית כטרנספורמציה מלראות את עצמנו מבפנים ואת האחר מבחוץ ללראות את הזולת מבפנים ואת עצמנו מבחוץ. (במושגיו של היגל המעבר מלראות את עצמנו כסובייקטים ואת הזולת כאובייקטים ללראות את עצמנו גם כאובייקטים ואת הזולת גם כסובייקטים). טרנספורמציה זאת מחייבת ויתור על חלקיק של נרקיסיזם.

"Negative capability" (Keats ובעקבותיו Bion).

"Life Giving Object" (סימינגטון, מושג מרכזי).

זיהוי "החרדה המובילה" אצל המטופל בכל פגישה ופגישה (קליין וחנה סגל).

ירידה לתופת עם כל מטופל כפי שדנטה משרטט את הירידה ב"קומדיה האלוהית".

עומק הפירוש כמותאם ל-hearability של המטופל (אן אלורז).

התערבות "קרובת חוויה" (קוהוט) והלא מודע.

לדבר פירושים במקום לפרש פירושים.

האמת והאהבה בפירושים.

מורכבות המושג תקווה בטיפול פסיכואנליטי.

השיעור יתבסס על קריאה תיאורטית ודיון במקרים קליניים שיובאו על ידי המשתתפים. לכל שיעור יצורף מאמר.

Bell, D. L. (2015). Reason and passion: A tribute to Hanna Segal. *The International Journal of Psychoanalysis*, 96(1), 177-200.

Bergstein, A. (2016). Obsessionality: modulating the encounter with emotional truth and the aesthetic object. *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 64(5), 959-982.

Sedlak, V. (2016). The psychoanalyst's normal and pathological superegos. *The International Journal of Psychoanalysis*, 97(6), 1499-1520.

Durban, J. (2017). Home, homelessness and nowhere-ness in early infancy. *Journal of Child Psychotherapy*, 43(2), 175-191.

De Masi, F. (2015). Is the concept of the death drive still useful in the clinical field?. *The International Journal of Psychoanalysis*, 96(2), 445-458.

- Bonner, S. (2006). A servant's bargain: Perversion as survival. *The International Journal of Psychoanalysis*, 87(6), 1549-1567.
- Chasseguet-Smirgel, J. (1988). A woman's attempt at a perverse solution and its failure. *The International journal of psycho-analysis*, 69, 149.
- Money-Kyrle, R. (1971). The aim of psychoanalysis. *The International journal of psycho-analysis*, 52, 103.
- Money-Kyrle, R. E. (1968). Cognitive development. *The International journal of psycho-analysis*, 49, 691.
- Nemas, C. (2017). Panel Report, IPA Congress Buenos Aires 2017: How do we understand intimacy from an intrapsychic model: Where is the unconscious in the concept of intimacy?. *The International Journal of Psychoanalysis*, 98(6), 1763-1766.
- Masina, L. (2017). Panel report, ipa congress buenos aires 2017: fear of intimacy: the pervert's uncanny false intimacy. *The International Journal of Psychoanalysis*, 98(6), 1773-1775.

יתכנו שינויים בחומרי הקריאה.

מבנים קליניים: סטרוקטורות נפשיות אצל פרויד, לאקאן ואסכולות אחרות – מר עמנואל עמרמי

סמסטר א 16:45 (בחירה)

מטרת הקורס: לעסוק ביסודות הדיאגנוסטיקה הפסיכואנליטית כניתוח סטרוקטורלי של תופעות קליניות. גישתו של פרויד אופיינה מראשיתה בניסיון מתמשך לחלץ מבנים קליניים מובחנים מתוך מגוון עצום של ביטויי פתולוגיה נפשית. לכן, בניגוד לגישה דיאגנוסטית פנומנולוגית המתמקדת בתסמינים נצפים (DSM), החשיבה הפסיכואנליטית מכוונת לאבחון סטרוקטורות נפשיות סמויות. אומנם לכאורה אינטראקציה ספונטנית עם מטופל אינה מחייבת את המטפל לעסוק באופן מיידי בשאלות דיאגנוסטיות המצויות כביכול בריחוק מהמהרגע החולף, אך למעשה הדיאגנוסטיקה הפסיכואנליטית משמשת ללא הפסק רקע והקשר כללי דרכם הקלינאי ממשיג לעצמו את המקרה ומנווט את התנהלותו בטיפול.

אסכולות אנליטיות שונות ראו קטגוריות דיאגנוסטיות באופנים שונים, לכן ספק אם ניתן לזהות קלאסיפיקציה נוסולוגית משותפת המקובלת על רוב הזרמים הפסיכואנליטיים. הקורס המוצע יוקדש בעיקר לפרויד ולאקאן כתיאורטיקנים ששמו דגש מיוחד על פיתוח ראייה סטרוקטורלית, אך הדיון בהמשגותיהם ילווה בהשוואה עם תיאורטיקנים אחרים - האסכולה הקלייניאנית, ביון, קרנברג, קוהוט ואחרים.

כל השיעורים יכללו למידה של חומר תיאורטי, דיון עליו וניתוח ויניטות קליניות הממחישות את התיאוריה. הקורס מתבסס על מקורות תיאורטיים רבים, אין ציפייה מהמשתתפים שיקראו אותם במלואם. לכן, לקראת המפגשים יקבלו המשתתפים קטעי קריאה קצרים יחסית, מתוך המקורות הנלמדים. קטעי הקריאה יציגו את עיקרי הטענות לדיון, כאשר העבודה בכיתה תוקדש להשלמה, הבהרה והבנייה של ההחומרים התיאורטיים.

תכנית הקורס:

חטיבה ראשונה - פרויד ומעבר לו:

על **מבנים** קליניים והבחנה בין נירוזת לפסיכוזת.

להלן ציון המקורות לקטעי הקריאה שיישלחו במייל. כאמור, אין ציפיה לקריאת המקורות עצמם:

Freud, S. (1924). The Loss of Reality in Neurosis and Psychosis. (p. 182-187). The Standard Edition, Volume XIX. [כתבי פרויד מופיעים כפי שרשומים ב.פ.א.פ.]

McWilliams, N. (2011). Psychoanalytic Diagnosis. New York: The Guilford Press.

נירוזות אקטואליות והעברתיות: היסטוריה ואובססיה; פוביה וקטגוריות נוספות.

מקורות לקטעי קריאה למפגש:

Freud, S. (1896). Further Remarks on the Neuro-Psychoses of Defence. The Standard Edition, Volume III

Verhaeghe, P. (2008). On Being Normal and Other Disorders. London: Karnac.

פסיכוזת אצל פרויד ופיתוחים פוסט-פרוידיאניים אחדים.

מקורות בסיס לקטעי קריאה למפגש:

Freud, S. (1911). Psycho-Analytic Notes on an Autobiographical Account of a Case of Paranoia (Dementia Paranoides). *The Standard Edition, Volume XII (1911-1913): The Case of Schreber, Papers on Technique and Other Works*, 1-82

Winnicott, D.W. (1974). Fear of Breakdown. *Int. R. Psycho-Anal.*, 1:103-107.

Bion, W. R. (1989 [1977]). The Grid (p. 1-7). In: *Two papers: The grid and caesura*. London: Karnac Books.

פרוורסיה – ניתוח בשני שלבים: שלב א': פרוורסיה פולימורפית ואוטו-ארוטיות פרוורטיות.

קטע קריאה:

עמרמי, ע. (2016). *פרוורסיה ואנחנו*. הרצאה בכנס המכון. (חלק ראשון)

חומרי רקע:

Freud, S. (1905). Three Essays on the Theory of Sexuality (1905). The Standard Edition, Volume VII, parts 1 - 3.

Freud, S. (1938). Splitting of the Ego in the Process of Defence. The Standard Edition, Volume XXIII.

פרוורסיה - שלב ב': פרוורסיה פוסט-אדיפלית, מיניות פרוורטית בוגרת ופיתוחים פוסט-פרוידיאניים.

קטע קריאה:

- עמרמי, ע. (2016). *פרוורסיה ואנחנו*. הרצאה בכנס המכון. (חלק שני).

מקורות קריאה מומלצים/אפשריים נוספים:

Masud Khan, M. (1989). Alienation in perversions. London: Karnac Books. (pp. 20-25; 120-22; 136).

Chasseguet-Smirgel, J. (1983). Perversion and the universal law. *International Review of Psychoanalysis*, 10:293-301.

Kernberg, O.F. (1991). Sadomasochism, Sexual Excitement, and Perversion. *Journal of Amer. Psychoanal. Association*, 39:333-362. (p. 339-342).

מבנים קליניים באסכולות אחרות: פרספקטיבה קלייניאנית / של פסיכולוגיית עצמי.

קטעי קריאה מתוך:

PEP Consolidated Psychoanalytic Glossary (2016):

a) A Kleinian structural model

b) Auchincloss, E. L. and Samberg, E. (2012). Self psychology: Psychoanalytic Terms and Concepts.

חטיבה שנייה – לאקאן ומעבר לו

[הערה: מאחר והטקסטים של לאקאן קשים לקריאה עבור מי שלא התנסה בהם, ההפניות לכתביו הנן בגדר המלצה בלבד. בכל מקרה, התכנים הרלוונטיים יידונו ויובהרו במהלך כל שיעור].

המפנה הלשוני: ניסוח אנטי-ביולוגי של פרויד. דיאגנוסטיקה לאקאניאנית: מבנים קליניים כצורות שיח פנימי. הדחקה, מחיקה והתכחשות כמנגנונים המגדירים בהתאמה נירוזת, פסיכוזה ופרוורסיה.

חומרי בסיס לחלק מקטעי קריאה למפגש:

Fink, B. (1997). Ch. II: Diagnosis and the positioning of the analyst (pp. 76-82; 112-117; 175-181). In: *A clinical introduction to Lacanian psychoanalysis*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.

Dor, J. (2001). The anchoring point of the perversions and the actualization of the perverse process. In: *Structure and perversions*. New York: Other Press.

הסדר הדימוי (שלב המראה)

קטעי קריאה מתוך:

לאקאן, ז'. ([1966] 2015). שלב המראה כמעצב הפונקציה של האני. בתוך: כתבים, כרך א'. תל-אביב: רסלינג.

הסדר הסמלי - המסמן, הסובייקט והאני.

קטעי קריאה למפגש:

- רבניצקי, א'. (2003). הסדר הסמלי, הפאליס והאחר. מתוך: הטב, י'. פסיכואנליזה: הלכה ומעשה.

- עמרמי, ע'. (2014). על התענגות, סירוס והסדר הסמלי. מתוך הרצאה בכנס המכון.

מבנים קליניים ומיניות היום: האם יש עוד טעם להבחנה בין פסיכוזה ונירוזה, נורמאליות ופרוורסיה?

קטעי קריאת מתוך המקורות הבאים:

- Miller, J. A. (2016). Ordinary Psychosis Revisited. *Lacanian Ink*. [בתרגום לעברית]

- Dean, T. (2006). Lacan meets queer theory. In: *Perversion: Psychoanalytic Perspectives/Perspectives on Psychoanalysis*. London: Karnac.

שיעור מסכם: מבנים והבניות בפסיכואנליזה - לקראת קליניקה חדשה?

פסיכואנליזה התייחסותית – על השפעה הדדית ונגזרותיה - גב' אורנה קיסלסי

סמטר א 20:15 (ליבה)

הקורס יעסוק בדגש ששמים הכותבים ההתייחסותיים על פסיכולוגיה של שניים, התופסת את העולם התוך אישי כמעגן ביחסים הבינאישיים, כשלסובייקטיות של המטפל יש משקל רב בתהליך הטיפול. מימושים בפעולה (enactments) ממחישים את חווית ההעברה-העברה נגדית המעגלית המתרחשת במפגש האינטרסובייקטיבי הטיפולי, לעיתים הם כובלים - אך מהווים בסיס לתובנות והתמרות. נלמד על כך ועל מושגים מרכזיים של הגישה ההתייחסותית, אשר נוצרו מפירוק ובנייה מחדש של מושגים פסיכואנליטיים קלאסיים, כגון: התנגדות ופירוש, טראומה ודיסוציאציה, עצמים מרובים - כמו גם על הפוליטי והחברתי בחדר הטיפול. תחילה נקרא את הכותב 'ההתייחסותי' הראשון, פרנצי, אשר ממנו נמשיך אל ראקר ואוגדן, נקרא את מיטשל, ארון, גנט, בנג'מין, ברומברג, דיוויס, גרנד ואספריי.

תכנית הקורס:

אינטראקציה והשפעה הדדית

1. פרנצי ש. (1932). היעדר הרגש של האנליטיקאי. 7 בינואר 1932. בתוך: היומן הקליני. עמ' 44-41. עם

עובד 2013.

2. Mitchel S. (1997). Introduction: From Heresy to Reformation. In: *Influence and*

Autonomy in Psychoanalysis. pp. 1-32. The Analytic Press.

3. ארון ל. (1996). פירוש כביטוי לסובייקטיביות של האנליטיקאי. בתוך: המפגש – הדדיות ואינטרסובייקטיביות בפסיכואנליזה. פרק 4, עמ' 127-155. עם עובד.
4. גנט ע. (1990). מזוכים, כניעה, התמסרות: מזוכים כסטייה של התמסרות. בתוך: פסיכואנליזה התייחסותית – צמיחתה של מסורת. 2013. עמ' 262-297. תולעת ספרים.

הכרה הדדית

5. בנג'מין ג' (1990). הכרה והרס: מתווה של אינטרסובייקטיביות. עמ' 228-261. בתוך: פסיכואנליזה התייחסותית – צמיחתה של מסורת. 2013. תולעת ספרים.

עצמיים מרובים

6. Bromberg P.M., (1996). Standing in the Spaces- The multiplicity of Self and the Psychoanalytic Relationship. In : Standing in the Spaces. Essays on clinical Process trauma and Dissociation. 1998. Ch. 17 pp. 267-290. Psychology Press.

טראומה ודיסוציאציה

7. Bromberg P.M., (2003). One Need not Be a House to Be Haunted. On Enactment, Dissociation and the dread of Not Me. A case Study. PD. 13: 689-709.
8. Grand S., (2000). Loneliness and the Allure of Bodily Cruelty. In: The reproduction of Evil – A Clinical and Cultural Perspective. Ch 2, pp 21-40. The Analytic Press

אינאקטמנט

9. Davies M.J., (2004). Whose Bad Objects are we Anyway? Repetition and our Elusive Love Affair with evil. PD 14 (6) 711-732
10. Davies M.J., (2005). Transformations of Desire and Despair: Reflections on the Termination process from a Relational Perspective. P.D 15 (6); 779-805.

החברתי, הפוליטי והקליני

11. Espray Y.M., (2017). The Problem of Thinking in Black and White: Race in the South African Clinical Dyad. P.D 27; 20-35.

"הוגה חולם הוגים – כתביו וחשיבתו של תומאס אוגדן"

(חשיבה- מחדש על פרויד, וויניקוט וביון) - ד"ר עפרית שפירא-ברמן

סימסטר א 20:15 (בחירה) תומאס אוגדן, מן הבכירים והמקוריים שבהוגים והכותבים האנליטיים בני זמננו, חולם וכותב על פסיכואנליזה מזה כארבעה עשורים. חשיבתו של אוגדן שוזרת בתוכה כמה מרעיונותיהם המרכזיים של מלאני קליין, וויניקוט וביון תוך בחינה-מחודשת ומאירת עיניים של ליבת הרעיונות של הוגים אלו. כך למשל הוא שופך אור ייחודי על מושגים כהזדהות השלכתית, מיכל-מוכל, אמפתיה, מרחב הביניים ועוד. בנוסף לכך, אוגדן עוסק לאורך השנים בספרות ותרבות מזוית פסיכואנליטית, וגם רומנים ספרותיים פרי עטו ראו אור וחלקם אף תורגמו לעברית.

קורס זה יבחן כמה מרעיונותיו ומאמריו המרכזיים של תומאס אוגדן, תוך התייחסות למרחב התוך-אישי והבין-אישי שבהם הוא מתמקד, "לכלי העבודה המרכזי שלו (reverie, חלימה), ולעיסוקו, לאורך השנים, באופנויות השונות של חיים ומוות נפשיים והאופנים בהם ניתן להניעם ולהתמירם במפגש הקליני.

נתבונן בכתבים פסיכואנליטיים קלאסיים דרך הפריזמה הייחודית שהוא מציע עבורם, ונטעם גם מעיסוקו בחווית הכותב והקורא הפסיכואנליטי והספרותי כאחד.

מנחת הקורס מודרכת אישית של תומאס אוגדן מזה כמה שנים, והוא שותף פעיל ומשפיע בחשיבתו ובכתיבתו הפסיכו-אנליטית. קורס זה מהווה הזדמנות לחלוק מעט מן ההשראה ורוחב היריעה יוצאי הדופן שאיש זה מציע ומהווה.

אוגדן הסכים בנדיבותו להיות שותף לבחירת המאמרים המרכזיים לקורס הנוכחי.

מקורות:

אבל – כ'אמנות' החיים:

Freud's "Mourning and Melancholia" and the Origins of Object Relations. (2012).

In: Creative Readings – Essays on Seminal analytic Works. pp. 11-33.

Borges and The Art of Mourning. (2000). Psychoanal. Dial. , 10(1): 65-88.

Analyzing Forms of Aliveness and Deadness of The Transference-Countertransference (1995). International Journal of Psycho-Analysis, 76: 695-709.

Fear of Breakdown and the Unlived Life. (2014). Int. Journal of Psycho-Analysis, 95(2):205-223.

מ'אובייקט' ל'סובייקט':

The Dialectical Constitutes/decentred Subject of Psychoanalysis. II. The Contribution of Klein and Winnicott. (1992). The International Journal of Psycho-Analysis. 73: 613-626.

The Analytic Third: Working With Intersubjective Clinical Facts. (1994). Int. Journal of Psycho-Analysis, 75: 3-19.

על פסיכואנליזה ו'חלימה' מחדש

This Art of Psycho-Analysis: Dreaming Undreamt Dreams and Interrupted Cries. (2004). Int. Journal of Psycho-Analysis. 85(4): 857-877.

On Not Being Able to Dream. (2003). Int. Journal of Psycho-Analysis. 84(1): 17-30.

Reverie and Interpretation. (1997). *Psychoanaly. Q.* 66:567-595.

בואו נדבר ב/על ה'אמת':

Intuiting the Truth of What's Happening; On Bion's "Notes on Memory and Desire". (2015). *Psychoanal. Q.*, 84(2). 285-306.

On Language and The Truth in Psychoanalysis. (2016). *Psychoanal. Q.*, 85(2): 411-426.

On Three Forms of Thinking: Magical Thinking, Dream Thinking, and Transformative Thinking. (2010). *Psychoanal. Q.* 79(2): 317-347.

סיפורי "0" - ד"ר גילית הורוץ

סימסטר א' 20:15 [בחירה]

"אשתמש בסימן O על מנת להצביע על הדבר שהוא המציאות האולטימטיבית, אותה אנו מייצגים במונחים נוספים כגון "האמת האבסולוטית", "האלוהות", "האינסוף", "הדבר כשהוא לעצמו", "הדבר בהוויתו"³.

בקורס זה נעסוק במושג האניגמטי, ה-"0". המשגה זו פותחת, לגבי דידו של ביון, מרחב חדש להתקיימותה של האנליזה, מחייבת הערכות שונה מצד האנליטיקאי ונושאת השלכות להכשרתו; יישומיה של המשגה ה-"0" חודרים למעשה הטיפול העצמו; "ללא זיכרון, ללא רצייה" הינה המלצתו של ביון, ו"אקט של אמונה" מחליף אותם. בקורס נערוך קריאה מוערת, מבארת ומעמיקה בהמשגת ה-"0" בכתביו של ביון. ה-0 הינו מושג שעריסתו פילוסופית, ולפיכך נבחן את ההשאלות שמשאיל ביון מן הפילוסופיה ואת קישורן ויישומן לפסיכואנליזה, כל כמה שהם רלוונטים להבנת הרעיון של המשגה זו. את סקירת התפתחות המשגה נתחיל מקריאה הבוררת חלקים מספרו *Transformations*, אלו המתייחסים להמשגה בראשונותה. הופעתו שם של הסימון "0" ועימו הסברים והתחבטויות מאפשרים לנו להתחקות אחר שורשי המשגה ושחבען בהתפתחותה. נעצר בשלבים שונים בסיפורו של 0, ונבחן כיצד הביאו שלבים אלו לתפיסות ופרשנויות מגוונות לגבי מהו ה-0. נמשיך משם הלאה עד להבשלתה והתגבשותה של המשגה כפי שהיא מופיעה בספר *Attention and Interpretation*, ונטעם טעמו של הפרי הבשל. לבסוף נקשור את מושג ה-0 לעבודה הקלינית פר-סה: נבאר את היחסים בין ממד "0", "היות", ובין ממד "K" "לדעת" ואת הנגזרות לעבודה האנליטית "ללא זיכרון וללא רצייה". הקורס ילווה במקרה המרכזת את קטעי הקריאה הנבחרים.

ביבליוגרפיה:

התלמידים יקבלו מקראה המורכבת מקטעים בספריו של ביון *Transformations*, *Attention and Interpretation*, ו-*The Tavistock Seminar*, ביון בלוס-אנג'לס, ובהם מוצגת התפתחות המשגה עד להגיעה לבשלות.

³ Bion, *Attention and Interpretation*, p. 26

השפעות הגומלין בין הפסיכואנליזה לבין תהליכים חברתיים בישראל

מרכזת הקורס: מיכל הסל קומורניק

סימסטר א' 20:15 (בחירה-חברתי)

הקורס יעסוק בהשפעה ההדדית שבין התהליכים החברתיים המתרחשים בישראל לבין חדר הטיפול. נבחן גם את יכולתה של החשיבה הפסיכואנליטית לחולל שינויים חברתיים.

הקורס מורכב מהרצאות שתינתנה על ידי מרצים מתחום הפסיכואנליזה ומתחומים אחרים, כמו פילוסופיה, קולנוע, משפט, ארכיטקטורה.

הקורס ייערך בהשתתפות חברי הועדה למעורבות חברתית: חני גרינברג, יעל מור, אורי נח, תמי סיני ואורנה שרצקי.

חומרים לקריאה יועברו בהמשך.

ההרצאות שתינתנה בקורס:

פרופ' ז'וזה ברונר: ה"אחרים" כבני אדם - על עיוורונם של הפסיכולוגים הישראלים

פסיכולוגים נוטים לנתח את נפש האדם בצלם, ובדרך כלל ממשיגים צרכים נפשיים וחוויות חברתיות מתוך הפרספקטיבה של הקבוצה הדומיננטית, אליה הם שייכים מבחינה כלכלית, תרבותית וחברתית. לכן הם מתקשים בהתבוננות מעמיקה בצרכים הנפשיים ובחוויות החברתיות, המאפיינים את חייהם של ה"אחרים", כלומר, של אלה שלא שייכים לקבוצה המרכזית של חברתם. במסגרת השיעור נתחקה אחר עיוורונה של קהילת הפסיכולוגים הישראלית כלפי ה"אחרים", כפי שבא לידי ביטוי בתקופות שונות - ניצולי שואה, מזרחיים, חרדים ופלסטינים. נדון גם בתנאים בהם קבוצת "אחרים" זו או אחרת קיבלה נראות וזכתה להכרה ולהתבוננות מקצועית על ידי אנשי בריאות הנפש.

פרופ' ז'וזה ברונר, פרופסור מן המניין במיניו משותף בפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן ובמכון כהן להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות באוניברסיטת תל אביב. בין פרסומיו, העוסקים בתחום הפסיכואנליזה, יש לציין את ספרו *Freud and the Politics of Psychoanalysis* ואת מבחר המאמרים שערך עם גליה פלוטקין עמרמי - מעבר לקליניקה: השיח הפסיכולוגי בתרבות העכשווית.

יעל חנין: מחשבות על מלחמות, גירוש וקיר שנפל בעקבות ספרה של אורסולה לה-גוויין, "המנושל".

חדר הטיפול הפסיכולוגי, הסגור והאינטימי מתקיים לעיתים בתוך מציאות חברתית ופוליטית סוערת וקשה. לא פעם, אנחנו המטפלים חשופים יחד עם המטופלים שלנו לאלימות החברתית והפוליטית שמתרחשת סביבנו. בהשראת ספרה של אורסולה לה-גוויין "המנושל" ובעקבות עבודתיה של פרופ' יולנדה גמפל ומושג ה"קיר שנפל במסגרת הקלינית", אני שואלת מתוך החשיבה הפסיכואנליטית הקלאסית - האם ניתן לגשר על הסתירה הזו שבין שני העולמות: האחד שמתקיים בתוך החדר האינטימי הסגור בו יש הקשבה עדינה לעולמות הפנימיים, והשני שאופף אותנו מעצם היותנו חלק מהמציאות החברתית שסביבנו. בהרצאה זו אני מחפשת להבין מה קורה לנו כמטפלים במצבים של אלימות חברתית, שכמו מפילים את אחד מקירות חדר הטיפול, והמטפל והמטופל חשופים לה גם יחד.

יעל חנין, פסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית הישראלית. מלמדת במכון הפסיכואנליטי של החברה הפסיכואנליטית הישראלית, במסלול הקליניאני ובמסלול מצבים מנטליים ראשוניים בלימודי ההמשך של בית הספר לפסיכותרפיה באוניברסיטת תל-אביב. עורכת מדעית של ספרו של ג'ון שטיינר "לראות ולהיראות- הגחה ממסותור נפשי", שיצא בהוצאת תולעת ספרים.

אבי ריבניצקי: זר בארצי - זר לעצמי

מילר אומר: "האקסטימי הינו הפנימי ביותר בלי לחדול להיות חיצוני, האקסטימי אינו היפוכו של האינטימי, אלא הוא הוא האינטימי, אפילו האינטימי ביותר. מילה זאת מצביעה על כך שהאינטימי ביותר הינו בחוץ, כמו גוף זר... יש קושי למקם, להבנות ואפילו לקבל את האקסטימי".

לעסוק בפסיכואנליזה הינו לעסוק בזר. להיות המייצג את הדחוי שהינו בתוך כל אחד ואחת מאיתנו ושהינו לא ללא קשר לדחוי שבחברה.

מילר ממשיך: "להיות מהגר הינו המעמד של הסובייקט בעצמו בפסיכואנליזה. הסובייקט ככזה, שמקומו מוגדר על ידי האחר, הינו מהגר. מקומו אינו מוגדר על ידי הזהה, כלומר האחר הינו ביתו. עבור הסובייקט, ארץ זרה זאת הינה ארץ מולדתו."

אם אנחנו רוצים לדעת על האמת ועל הממשי בחברה שלנו ובתוכנו, איפה זה מתענג, כדאי לנו להקשיב לאלה שמיקמנו כזרים, כאחרים.

המרצה ישתמש בביוגרפיה האישית שלו על-מנת להבהיר את התפתחות החשיבה התיאורטית שלו לגבי הזר.

אבי ריבניצקי, פסיכואנליטיקאי, פסיכולוג קליני, חבר GIEP, מורה בדור א', מייסד השדה הלאקאניאני באוסטריה. פרקטיקה פרטית בתל אביב.

פרופ' דני פילק: הזכות לבריאות, בין ליברליזם לרפובליקניזם עממי

ההרצאה תדון בקשר בין תפיסת הפרט, הקהילה והקהילה הפוליטית מחד גיסא, לבין הדרכים השונות להמשיג את הזכות לבריאות ולבריאות נפשית ומימושה המוסדי מאידך גיסא (הסדרים מוסדיים ומדיניות שמממשים הלכה למעשה את הזכות לבריאות).

פרופ' דני פילק, מרצה במחלקה לפוליטיקה וממשל, אוניברסיטת בן-גוריון. תחומי המחקר שלו הם מדיניות בריאות, הזכות לבריאות, ביאטיקה ופוליטיקה בישראל. פרופ' פילק הינו חבר הנהלה בעמותת רופאים לזכויות אדם ומרכז אדווה. אחד המייסדים וחבר הנהלה בתנועת עומדים ביחד.

רענן קולקה: אינדיבידואליזם – סולידאריות – אלטראיזם. אפשרות לאבולוציה רוחנית בפסיכואנליזה

מקומה של הפסיכואנליזה בתמורות ענק בצביליזציה האנושית אינו מוטל בספק, אך חלקה של הפסיכואנליזה כנושאת בשורה חדשה לעולם העכשווי איננו מוצא את המקום הראוי לו, מאחר ואנו חסרים עד מאד את המימד האתי-רוחני בפסיכואנליזה.

פסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית היא עמוד האש לאפשרות אחרת, להרים תרומה משמעותית לשיח פילוסופי-חברתי פורץ דרך על בני אדם וקולקטיבים. מחויבותה של פסיכולוגיית העצמי כזולתעצמי לתרבות האנושית היא בהציבה בפנינו את האפשרות הפוטנציאלית הגלומה בכל אחת ואחד מאתנו להתמרה רוחנית של האדם האגוצנטרי, החפון בתוך עצמו, אלי תנועת העתיד שלו כאדם אתי, המחויב לכול זולתו.

מקרה מבחן לתיזה ההגותית יוגש למפגש הסמינר באמצעות פרויקט החזון החלוצי הבינלאומי, 'רוח אדם' – הכשרה פסיכואנליטית-בודיהיסטית, אשר נטעה את משכנה במרחב העיר לוד והמוצעת לחברה האזרחית ולמערכות הממשל כמודל-גרעין להתערבות כוללנית לבריאות נפשית, לצמיחה פסיכולוגית ולסולידאריות אנושית של אוכלוסיות מוחלשות מבקשות טיפוח.

רענן קולקה, פסיכואנליטיקאי מנחה - ילדים, נוער ומבוגרים, החברה הפסיכואנליטית בישראל. חבר מייסד ויו"ר לשעבר, מורה ומדריך, איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות. חבר מועצה, האיגוד הבינלאומי לפסיכולוגיית העצמי. מורה ומדריך, התכנית לפסיכותרפיה, הפקולטה לרפואה, אוניברסיטת תל-אביב. ראש תכנית 'רוח אדם' – הכשרה פסיכואנליטית-בודהיסטית, קריית-אדם, לוד.

תמר קיי ומייר אגמון: "פני זקן" – הקרנה ושיחה עם היוצרים

לפני מספר חודשים עלתה לשידור סדרת הרשת "פני זקן" וזכתה להצלחה רבה.

הסדרה, ששמה לה למטרה לשוחח עם קשישים שונים על חייהם, ולהתמקד בהווה, ולא בעברם - טלטלה את עולמם של שני יוצריה, שצללו אל הזקנה, ואל משמעויותיה במשך שנה שלמה וחזרו משם עם חיוך.

במפגש נצפה בקטעים נבחרים מן הסדרה ונשמע מתמר קיי ומייר אגמון על תהליך העבודה ועל הרשמים שהוא הותיר בהם.

תמר קיי, במאית, עורכת ותסריטאית. בין יצירותיה, סרטה 'בית האילמת' זכה בפרסים רבים. בוגרת סם שפיגל. מרצה בתחומי הניו-מדיה והקולנוע.

יאיר אגמון, סופר ויוצר סרטים דוקומנטריים. בין ספריו: 'עם הארץ – סיפור מסע', 'שמשו יקרה', 'יאיר ויהונתן' ועוד.

גבי בוניט ופרופ' אמנון בר-אור: טראומה ואדריכלות סביב חדר האוכל המתרוקן בקיבוץ

בעולם האדריכלות, מבינים היום, כי כל פעולת שימור כרוכה ברה-קונסטרוקציה של העבר. עבודת השחזור וידיעת מורשת הבניין איננה רק ידיעת ההיסטוריה של הבניין אלא גם למידת ההיסטוריה של בני האדם שהתגוררו בבניין. לעיתים המורשת הבנויה כוללת אירועים טראומטיים, גלויים וסמויים.

בשנתיים וחצי האחרונות ביקרו המרצים, אדריכל ופסיכואנליטיקאי, בעשרות קיבוצים, בכדי לנסות לחקור את תופעת חדר האוכל המתרוקן. הם ראינו חברי קיבוץ ומומחים בתחום החברתי על מנת לנסות ולהבין את תופעת חדר האוכל ואת תופעת התרוקנותו. הם ניסו לקשור את מה שראו לזרמים רחבים יותר בחברה הישראלית; להבין כיצד תהליכים גלויים וסמויים השפיעו על סיום תקופה חשובה בהיסטוריה של מדינת ישראל, וכן לנסות למצוא בסיס משותף לשיח בין שתי שפות: השפה הפסיכואנליטית והשפה האדריכלית.

ההרצאה תנסה להעמיק ולהרחיב בעניין התרוקנותו של חדר האוכל תוך שימוש במונחים פסיכואנליטיים הקשורים לטראומה ולפוסט טראומה, כמו הכחשה וחזרה כפייתית.

פרופ' אמנון בר-אור: אדריכל, עוסק בתכנון שימורם של אתרים היסטוריים רבים בעיר תל-אביב-יפו ובערים אחרות ברחבי הארץ, וכן בהכנת תכניות מתאר לשימור. מרצה בכיר בבית הספר לאדריכלות ע"ש דוד עזריאלי באוניברסיטת תל אביב. ספרו "זמן שימור" יצא לאור ב-2013.

גבי בוניט: פסיכולוג קליני, פסיכואנליטיקאי מנחה. לשעבר יו"ר הוועדה המדעית וגזבר החברה הפסיכואנליטית בישראל. מנהל וחבר צוות בסדנאות במסורת טוויסטוק, בינלאומיות וישראליות, של אפק, האגודה הישראלית ללימוד תהליכים קבוצתיים וארגוניים. מראיין ראשי בסרט "עדויות" - עדויות של חיילים ששרתו באינתיפאדה הראשונה.

השופטת (בדימוס) סבינה רוטלוי: החיבור בין פסיכולוגיה ומשפט

קיימים ממשקים רבים בין עולם המשפט לעולם הרפואה ומדעי ההתנהגות. שופטות ושופטים נדרשים לפסוק בסוגיות שאינן מעולם הידע והתוכן שלהם. בתחומים רבים נסמכים השופטים על חוות דעת מקצועיות ונדרשים לתרגם את השפה המקצועית (בפסיכיאטריה, רפואה, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית) לשפה המשפטית. קיים שוני

בין השפות ונידרש לימוד הדדי כדי לאפשר הבנה וזרימה נכונה בין הדיסציפלינות. בסופו של יום נדרש השופט להחליט ולעתים לבחור בין דעות מקצועיות שונות. אלו כלים יש לשופט כדי להחליט בנושאים אלה?

ככל שהזמן יאפשר, נדון בדוגמאות מהנושאים הבאים: התופעה של ילדים מוכים, ילדים שעברו התעללויות מסוגים שונים; אשפוז כפוי של בגירים ושל ילדים; אחריות פלילית; מסוכנות מינית ופיסית; התופעה של נשים מוכות; נשים הרוצחות את בני הזוג המתעללים בהם; האם ניתן לתת אמון בעדויות של קורבנות תקיפה מינית לאחר שנים?

השופט בדימוס סביונה רוטלוי, היתה שופטת בית משפט השלום לנוער, שופטת בית המשפט המחוזי וסגנית נשיא בית המשפט המחוזי בתל-אביב, יו"ר הוועדה ליישום האמנה לזכויות הילד בחקיקה הישראלית, מייסדת ויו"ר הסניף הישראלי של ארגון השופטות הבינלאומי (IAWJ).

אודי רוזנטל: עבודה עם "האויב"

תיאור של עבודה במזרח ירושלים עם קבוצה של יועצים ופסיכולוגים חינוכיים פלסטינאים ובמקביל עבודה עם מנהלי ישיבות חרדיות לנוער מנותק.

נתמקד בתהליכי ההעברה וההעברה הנגדית בעבודה ובתהפוכות שלהם. בשתי הקבוצות התהליכים האלה היו הרבה יותר אינטנסיביים מאשר בקבוצות דומות במגזר היהודי חילוני/ דתי לאומי. המרצה אינו רואה באף אחת משתי קבוצות אלה אויבים, אך בעיניו, לתהליכים הנ"ל היה אופי מיוחד בגלל שייכותו, כמנחה, לקבוצה שהינה בקונפליקט עם קבוצות אלה.

אודי רוזנטל, אנליטיקאי מנחה במכון תל-אביב לפסיכואנליזה בת-זמננו, מלמד ומדריך במכון מגיד ובמסגרות הכשרה לפסיכולוגיות חינוכיות וליועצות חינוכיות.

לירן רזינסקי: הפסיכואנליטיקאי בזמנים של מלחמה ומוות

ההרצאה תעסוק בכמה מחשבות שעולות מתוך כתביו של פרויד בנושא מלחמה. בהמשך, נבחן באופן רחב יותר האם יש לפסיכואנליזה תפקיד בעיתות כאלה, כחלק ממחשבה רחבה יותר על מעורבות חברתית של פסיכואנליטיקאים.

לירן רזינסקי, עמית בינתחומי במכון תל-אביב לפסיכואנליזה בת-זמננו, מלמד בתכנית ללימודי פרשנות ותרבות באוניברסיטת בר-אילן. תחומי המחקר שלו כוללים ספרות צרפתית וכללית במאה העשרים, פסיכואנליזה, תיאוריה ומחשבה צרפתית ותיאוריה ביקורתית. כתב את הספר: *Freud, Psychoanalysis and Death* ופרסם מאמרים רבים על הגותו של פרויד בהקשרים שונים.

אירנה מלניק: יחס קורבן ומקרבן בין יהודים מזרחים ואשכנזים בישראל – מבט מחדר הטיפול

ההרצאה תעסוק בדינמיקה של קורבן ומקרבן ביחסים בין העדה המזרחית והאשכנזית בארץ. אתיחס לנושא מזווית פסיכואנליטית, אביא דוגמאות קליניות, בהן הדינמיקה הזו באה לידי ביטוי גם ביחסים עם המטפל.

אירנה מלניק, פסיכולוגית קלינית, פסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל. כיהנה כיושבת ראש החברה הפסיכואנליטית הישראלית, חברה ב IARPP ובפורום הישראלי של פסיכותרפיה ופסיכואנליזה התייחסותית בישראל.

קורסי ליבה ובחירה פסיכואנליטיים סמסטר ב'

סמינר "קליני – תיאורטי" בפסיכואנליזה של הילד - גב'אן אלורז, גב' מיכל זלינגר וגב' ארנונה זהבי

סמסטר ב 16:45 (חובה ילדים /בחירה)

הסמינר יכלול 5 מפגשים של הצגות מיקרה קליניות עליהן תדריך גב' אן אלורז.

6 מפגשים בהם ניקרא יחדיו מאמרים תיאורטיים של אן אלורז וכותבים נוספים.

זהו סמינר חובה תיאורטי לעמיתים במסלול הפסיכואנליזה של הילד .

מוזמנים להצטרף כקורס בחירה עמיתים המטפלים בילדים .

רשימת קריאה:

אלווארז.א. פרק 1 "רמות של עבודה טיפולית ורמות של פתולוגיה:מלאכת הכיול" עמ' 29-53 מתוך "הלב החושב" הוצאת תולעת ספרים 2017 תל אביב.

אלווארז. א. פרק 6 "ציוויים ותיקונים מוסריים בעבודה עם ילדים מעונים ונואשים:משאלות או צרכים?"

עמ' 122-136 מתוך "הלב החושב" הוצאת תולעת ספרים 2017 תל אביב.

אלווארז.א. פרק 8 "סוגיות של נרקיסיזם, של ערך עצמי ושל היחס לאובייקט הטיפש:ערך שניטל או חוסר ערך?" עמ' 152-169 מתוך "הלב החושב" הוצאת תולעת ספרים 2017 תל אביב.

רשימת קריאה מעודכנת תפורסם בהמשך.

קריאה בפרויד המאוחר - גב' ציפי מיידלר

סימסטר ב 16:45 (ליבה)

החל משנת 1920 חל מפנה מכריע באופן שבו פרויד בוחן את תפקוד הנפש. הוא מעלה השערה חדשה המניחה שתפקוד הנפש נשלט בידי קונפליקט יסודי יותר מעקרון העונג: הקונפליקט הבסיסי בין דחף החיים לדחף המוות.

ב 1923 פרויד מציג את הטופיקה השנייה המשלימה את הטופיקה הראשונה.

אנו נלמד על סדיזם ומזוכיזם, על "התגובה התראפויטית השלילית" וכן על המנגנונים הייחודיים של הפסיכוזה ומה ההבדל בין נירוצה לפסיכוזה.

אנו נקרא את המאמרים המכוננים מתקופה זו ונצביע על הקשר שלהם לכלל התפתחות ההגות של פרויד.

ביבליוגרפיה

Freud, S. (1920). Beyond the Pleasure Principle. The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XVIII (1920-1922): Beyond the Pleasure Principle, Group Psychology and Other Works, 1-64

קטעים מתוך:

Freud, S. (1923). The Ego and the Id. The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIX (1923-1925): The Ego and the Id and Other Works, 1-66

Freud, S. (1924). The Economic Problem of Masochism. The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIX (1923-1925): The Ego and the Id and Other Works, 155-170

Freud, S. (1924). Neurosis and Psychosis. The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIX (1923-1925): The Ego and the Id and Other Works, 147-154

Freud, S. (1924). The Loss of Reality in Neurosis and Psychosis. The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIX (1923-1925): The Ego and the Id and Other Works, 181-188

ויניקוט – על השימושים השונים באובייקט – ד"ר גבי מן

סימסטר ב 16:45 (ליבה)

שלושה צירים עיקריים מאפיינים את הגותו של ויניקוט: מקום האם/סביבה, ניסוח חדש של תיאורית התוקפנות, והאזור הפוטנציאלי.

הקורס יתמקד הפעם במאמרים אשר מדגימים את חשיבתו של ויניקוט על מה שקשור לסביבה, אופני השימוש באובייקט: אופני הנוכחות הטיפולית אשר מחוללים התפתחות תקינה של העצמי, מקלפים קליפות הגנתיות, מייצרים השתייכות לעולם התרבות שבו אנו חיים ופותחים אינסוף אפשרויות לגיבוש העצמי האמיתי וחירותו.

הדיון בסוגיית השימוש באובייקט יעשה תוך קריאה במאמרו של ויניקוט ובחומרים של ממשיכיו אשר גלגלו את רעיונותיו הלאה: אייגן, בולס, גרוטשטיין.

קריאה תלמודית משותפת מתוך הטקסטים תהיה מלווה בדיון בדוגמאות הקליניות של המשתתפים. האם כמראה (1967), בהקשר לציריו של פרנסיס בייקון

הצעה לרשימת קריאה*:

1. ויניקוט - חרדה מלווה בחוסר בטחון (1952)
2. ויניקוט - משוקעות אימהית ראשונית (1956) בהקשר למאמרו של ויניקוט על הדמוקרטיה (1950)
3. ויניקוט - השימוש באובייקט (1968)
4. אייגן - אזור האמונה
5. בולס - האובייקט הטרנספורמטורי (1984) - דיון על השימוש באובייקט
6. גרוטשטיין - Why Oedipus and not Christ? (2001) - דיון על השימוש באובייקט
7. ויניקוט - מקום החוויה התרבותית (1967)

***רשימת המאמרים הסופית תבחר בשיח עם התלמידים, בהתאם להעדפותיהם.**

מקורות:

Winnicott, D.W. (1952). Anxiety associated with insecurity. In: *Through Paediatrics to Psychoanalysis*. Pp. 97-100. London: Karnac Books, 1992.

ויניקוט, ד. (1956). משוקעות אימהית ראשונית, בתוך: עצמי אמיתי עצמי כוזב, הוצאת עם עובד, 1935-1963, ע. 149-153.

Winnicott, D.W. (1956). Primary maternal preoccupation. In: *Through Paediatrics to Psychoanalysis*. Pp. 300-305. London: Karnac Books, 1992.

השימוש באובייקט והתייחסות באמצעות הזדהויות, בתוך: משחק ומציאות, הוצאת עם עובד, 1995, ע. 106-113.

Winnicott, D.W. (1968). The use of an object and relating through cross identifications. In: *Playing and Reality*. Pp. 86-94. New York: Basic Books, 1971.

Eigen, M., (1981). The Area of Faith in Winnicott, Lacan and Bion. *International J. of Psychoanal.* 62: 413 - 433.

Bollas, C. (1984). The Transformational object. In: *The Shadow of the Object. Psychoanalysis of the unthought known*, pp. 13-29. New- York.

מן, ג. (1998). בולס - גלגולים מויניקוט, בין ופריד, שיחות י"ב

Grotstein, J., (2000) Why Oedipus and not Christ? In: *Who is the Dreamer Who Dreams the Dream?* The Analytic Press, Inc., London Ch. 8, p. 219 – 253.

Winnicott, D. W., (1967). The Location of Cultural Experience
In: *Playing and reality*, p. 95 -103. Basic Books, 1971.

"חזרה לאיש הזאבים" – ד"ר איזבל בן אמו, גב' ג'יזל ורד

סמסטר ב 16:45 (בחירה)

קריאה מעמיקה בכתבים האחרונים של פריד (1936-1938), מעלה סוגיות חדשות המובילות אותנו לחקור מחדש את המקרה של "איש הזאבים".

במקרה זה, פריד הציג את המרכזיות של הפנטזיות הראשיות באנליזה של הנורוזה הילדית.

אולם, לאחר המפנה בחשיבתו של פרויד ב-1920 והמשגת הטופיקה השנייה (1923), קריאה מחודשת של מחברים רבים יצרה שפע של פרשנויות נוספות והולידה מושגים פסיכואנליטיים חשובים שנרצה לפתח, ביניהם: הקריפטה שבנפשו של איש הזאבים, המופעים השונים של עבודת השלילי וחשיבות התפקוד ההלוצינטורי הנפשי בתהליך האנאליטי בקורס, נרחיב מושגים אלו ונתייחס למקומה של המיניות במבנים נפשיים לא נירוטיים. פרט למקרה של איש הזאבים של פרויד אנו נסתמך על המאמרים הבאים:

Valabrega J.P. (1980)
Phantasme mythe corps et sens. Interpretations conclusives de l'homme aux loups.
Chapitre 2.
Editions Payot

Abraham N. Torok M. (1984)
The lost object-Me: notes on identification within the crypt.
Psychoanal. Inq. 4(2): 221-242

Green A. (1995)
Has sexuality anything to do with psychoanalysis?
Int. J. Psycho-Anal. 76: 871-883

Green A.
In: The work of the negative.
The negative hallucination

Botella C. Botella S. (2004)
The work of figurability.
Mental states without representation.
Brunner-Routledge

שנדור פרנצי, שותפו של פרויד בעיצוב הפסיכואנליזה - פרופ' עמנואל ברמן **סמסטר ב 16:45 [בחירה]**

הסמינר יעסוק בחייו ובכתביו של שנדור פרנצי (1873-1933), תלמידו, מטופלו, וידידו הקרוב של פרויד, שבהדרגה פילס דרך עצמאית. מול הדגש ששם פרויד על מרכזיות הדחפים והפנטזיות, התמקד פרנצי בהשפעת ההורים המציאותיים ובאימפקט של חוויות טראומטיות; מול ההנחה של פרויד שהפירוש והתובנה הם שמסייעים באנליזה, הדגיש פרנצי את חוויית הקשר הטיפולי. נבדוק את ההשערה שהפסיכואנליזה בת-זמננו היא פרי הדיאלוג בין פרויד לפרנצי, יותר מאשר פרי השפעתו של פרויד בלבד.

נתמקד בעיקר בתרומתו של פרנצי להבנת התהליך האנליטי והדינמיקה של יחסי אנליטיקאי-מטופל, ובדרך בה בישרה עבודתו כיוונים אנליטיים בני זמננו המדגישים חוויה רגשית משותפת כגורם מרכזי. נעסוק בהשפעותיו העקיפות (על ויניקוט ועל קוהוט למשל) והישירות (על מיכאל באלנט כחבר מרכזי בקבוצה העצמאית בבריטניה, ועל גישות אינטרסובייקטיביות בארה"ב). נקרא מאמרים משלבים שונים בכתביו של פרנצי (מתוך הספר **בלבול השפות בין המבוגרים לילד**), וקטעים מתוך **היומן הקליני** שלו, ונדון בהקשרם ההיסטורי והביוגרפי, וברלבנטיות שלהם לעבודתנו כיום. מומלץ לרכוש את שני הספרים.

תכנית הסמינר:

פגישה 1

הרקע לעבודתו של פרנצי בהקשר של חייו ויחסיו עם פרויד.

עמנואל ברמן: הקול האחר. מבוא לפרנצי, **בלבול השפות בין המבוגרים לילד**. תל אביב: עם עובד, 2003.

פגישה 2

התווית הדרך לתיאוריית יחסי אובייקט.
הפנמה והעברה (1909). **בלבול השפות בין המבוגרים לילד.**

פגישה 3

דקויות של טכניקה, יסודות ההעברה הנגדית.
על הטכניקה הפסיכואנליטית (1919). **בלבול השפות בין המבוגרים לילד.**

פגישה 4

עיצוב הטכניקה הפעילה.
קשיים טכניים באנליזה של היסטוריה (1919). התפתחות נוספת של 'הטכניקה הפעילה' בפסיכואנליזה (1921).
בלבול השפות בין המבוגרים לילד.

פגישה 5

הפאזה החדשה: הגמישות במרכז.
האלסטיות של הטכניקה הפסיכואנליטית (1928). **בלבול השפות בין המבוגרים לילד.**

פגישה 6

רוויזיה של תיאוריית הדחפים מתוך דגש על יחסי אובייקט.
הילד הלא-רצוי ודחף המוות שלו (1929). **בלבול השפות בין המבוגרים לילד.**

פגישה 7

הטיפול בילדים כמקור השראה ולגיטימציה.
אנליזה של ילדים עם מבוגרים (1931). **בלבול השפות בין המבוגרים לילד.**

פגישה 8

חזרה אל הטראומה המינית – ופתיחת הנושא של הסכנות באנליזה.
בלבול השפות בין המבוגרים לילד: שפת הרוך ושפת התשוקה (1933). **בלבול השפות בין המבוגרים לילד.**

פגישה 9

האקספרימנט של האנליזה ההדדית.
קטעים מתוך **היומן הקליני** (1932), תל אביב: עם עובד, 2013.
עמודים 41-44 (7 בינואר), 51-54 (17 בינואר), 54-56 (19 בינואר), 67-69 (2 בפברואר), 73-76 (16 בפברואר), 76-77 (20 בפברואר), 81-84 (24 בפברואר), 84-86 (3 במרץ), 94-95 (13 במרץ), 163-165 (18 ביוני).

פגישה 10

יחסו של פרנצי לפרויד, לפי **היומן הקליני** (1932).
עמודים 127-130 (1 במאי), 208 (26 ביולי), 217-221 (4 באוגוסט), 231-234 (13 באוגוסט), 243-247 (2 באוקטובר).

פגישה 11

סיכום הסמינר.
עמנואל ברמן (2004). הנסיך המאושר, העץ הנדיב: הפנטזיה של הורות כהכחדה עצמית והשלכותיה בטיפול הפסיכואנליטי. **שיחות**, י"ט, 35-43.
זהו מתווה ראשוני, ייתכנו שינויים בתכנית.

קוהוט וממשיכיו – לקרוא תיאוריה לחשוב טכניקה – גב'רחל קלע

סמסטר ב 20:15 (ליבה)

בקורס זה נדון במושגים מרכזיים של פסיכולוגית העצמי, כמו זולת עצמי, העברת מראה והעברת האדרה, הפיצול האנכי, הפירוש האמפטי, הפרעת האישיות הנרקסיסטית.

נקרא בכתביו של קוהוט ובכתביהם של תיאורטיקנים מרכזיים נוספים בפסיכולוגית העצמי: אנה ופול אורנשטיין, וולף לחמן, טייכהולץ ועוד, זאת תוך התייחסות למקרים הקליניים של קוהוט עצמו ושל תלמידי הקורס. נדון בכמה

מהמקרים הקליניים מנקודת מבט של פסיכולוגית העצמי

רשימת קריאה:

מתוך קוהוט ה. השבתו של העצמי בהוצאת תולעת ספרים

פרק 2 האם הפסיכואנליזה זקוקה לפסיכולוגיה של העצמי עם 73-122

פרק 3 הרהורים על טיבן של הראיות בפסיכואנליזה עם 123-143

פרק 4 העצמי הדו קוטבי עם 144-177

מתוך קוהוט ה. כיצד מרפאה האנליזה בהוצאת תולעת ספרים

פרק 4 עיון מחדש ביחסי עצמי זולת עם 109-123

פרק 5 השפעתה המרפאת של הפסיכואנליזה: אמירה ראשונית המבוססת על ממצאיפסיכולוגית העצמי עם 124-141

פרק 6 השפעתה המרפאת של הפסיכואנליזה הערכה מחדש של פסיכולוגית העצמיאת התהליך הפסיכותרפואטי. עם 142-172

פרק 10 העברות זולת עצמי ופירוש.

In: Freuds Case Studies Self Psychological Perspective. Edited by Barry Magid. The Analytic Press 1993.

1 Tolpin M (1993) The unmirrored Self Compensatory Structure' and Cure

2 Ornstein A (1993) Little Hans His Phobia and His Oedipus Complex

Lachmann F. (2008) Transforming Narcissism, Reflections on Empathy Humor and Expectations. Ch. 7: Perversions of Sexuality and Aggression p137-156 The Analytic Press

Ornstein A. (1974) The Dread to Repeat and the New beginning: A Contribution to the Psychoanalysis of the Narcissistic Personality Disorders. Ann.Psychoanal.2:231-248

Orenstein P.H. (2008) Heinz Kohut's Self Psychology and Ours: Transformation of Psychoanalysis. int. J. Psychoanal. Self Psychology. 3:195-214

Teicholz J.G. (1999) The Self in Kohut's Work and in Post Modern Discourse The Analytic Press Inc.

Wolf E.S. (1988) Treating the Self Elements of Clinical Self Psychology, ch.9: The Therapeutic Process p102-122, The Guilford Press

ייתכנו שינויים ברשימת הקריאה .

"לידה לחיים נפשיים" – ד"ר איזבל בן אמו

סימסטר ב: 20:15 (ליבה)

הקורס יתבסס על הספר "לידה לחיים נפשיים" של א. סיקון ומ. לופיתל שתורגם כעת לעברית

ספר זה מובנה סביב שש טענות תיאורטיות אשר חולצו מטקסט של אסתר ביק העוסק בעור הנפשי וחוקר באופן דידיקטי ומעמיק את התפתחות החיים הנפשיים. כנהוג בחשיבה הפסיכואנליטית הצרפתית, התפתחות זו מתוארת על סמך המושגים של פרויד, והיא מתבססת על עקרונות המטאפסיכולוגיה הקליניאנית. מטאפסיכולוגיה זו זוכה לפיתוח על ידי המחשבה הפוסט-קליניאנית אשר מדגישה את רעיונות הנרקיסיזם הראשוני, האוטיזם הנורמאלי, וכמו כן את הסימביוזה הנורמאלית. אינטרוייקציה של אובייקט מכיל, המאפשר לעמוד בנפרדות ביחס לאובייקט ראשוני ולהגן על העצמי מן התוצאה הדיסאינטגרטיבית לה היא עלולה לגרום, נתפסת כקודמת למנגנונים של פיצול ושל אידיאליזציה של העצמי ושל האובייקט, אותם מתארת מלאני קליין. מנגנוני הפיצול והאידיאליזציה מאפשרים להתמודד עם החרדה, אשר נובעת מדחף המוות, והם מקנים לאובייקט איכויות של אובייקט טוב ורע, מה שמהווה את ראשיתם של יחסי האובייקט.

שלוש קונסטלציות נפשיות נובעות מתהליך זה והן זוכות לתיאור מדוקדק. אלה הן: העמדה הדביקה או האוטיסטית, העמדה הסימביוטית או הסכיזו-פראנואידית, והעמדה הדיכאונית. כמו כן, מתוארות אופנויות ההזדהות התואמות לכל עמדה ועמדה: הזדהות באמצעות דביקות, הזדהות השלכתית, והזדהות באמצעות אינטרוייקציה

חשיבתם של הכותבים מקורית ביותר בשל המאמץ התמידי ליצור דיאלוג והשוואה בין תחומי מחקר שונים ובמיוחד בין הגישה הפסיכואנליטית הצרפתית לבין הגישה האנגלוסקסית. למרות שהן מנסות לחקור את אותן השאלות, מדובר בשתי גישות שהתפתחו במקביל ולעיתים קרובות מבלי שיכירו זו את זו. מטרתה של עבודה זו אינה לצמצם אותן אל המכנה המשותף שלהן אלא דווקא להדגיש את מורכבותן

ביבליוגרפיה:

סיקון א. לופיטל מ. (1992-2001) "לידה לחיים נפשיים" הוצאת תולעת ספרים, תל אביב 2016

קורס בחירה בין מספר 14- גב' חני בירן (בחירה)

סימסטר ב: 20:15 (בחירה)

זו השנה ה-14 בה אנו קוראים טקסטים של בירן. שיטת ההוראה היא קריאה בצוותא של טקסט, העלאת אסוציאציות קליניות ומחשבות על ידי המשתתפים ולאחר מכן, איסוף הרעיונות המרכזיים של הטקסט שקראנו. השנה נקרא בספר ELEMENTS OF PSYCHOANALYSIS. נקרא החל מפרק 9, כמה פרקים שנסיק. נתבל את הקריאה בקריאה בסמינרים קליניים שבין נתן ב-1978 בסאן פאולו. בין הנושאים בהם נעסוק: נמשיך לחקור את התנועיות שבין הפאזה הסכיזופרנואידית, לפאזה הדפרסיבית, נמשיך לעסוק ביחסיי מיכל מוכל. ניכנס למונחים, מיכל- מפיל ומיכל סרוג בלולאות. נעסוק בקריאה של בירן את המיתוס על אדיפוס המלך. נעסוק בחיבורים K L H, נעסוק במושגים רוויים ומושגים לא רוויים ועוד.

הקורס מתאים לוותיקים ולמצטרפים חדשים. המצטרפים החדשים יקבלו סיכומים של כל הפרקים בספר הנ"ל שקראנו השנה."

מרחב היצירה והמרחב הפסיכואנליטי – מרכזות הקורס: גב' מירי רוזובסקי, גב' עדנה לב בור

סימסטר ב 20:15 (בחירה - בינתחומי)

מרכזות הקורס: מירי רוזובסקי, עדנה לב-בור.

סמסטר ב 20.15 {בחירה- בינתחומי}

הקורס מזמין לבחון ולהאיר את מרחב היצירה באמצעות הרצאות וקריאה בטקסטים מתחומים שונים: ספרות, פסיכואנליזה, מקרא, קבלה ופילוסופיה ומתוך כך להציע התבוננות בהקשרים ובתנועות רב כיווניות בין מרחב היצירה והמרחב הפסיכואנליטי: הדמיון, ההבדל וההפרה האפשרית ביניהם.

הקורס יתקיים במתכונת של מפגשים חד פעמיים, שיכללו הרצאה ודיון עם הוגים, יוצרים ופסיכואנליטיקאים, חברי מכון בינתחומיים ואורחים ויקחו בו חלק חברי הוועדה הבינתחומית.

חומרי קריאה ועיון ינתנו במהלך הקורס.

המפגשים המתוכננים: {יתכנו שינויים קלים}

ד"ר מיכל בן נפתלי - "מחשבות על הזיקות הסותרות בין מרחב היצירה לבין המרחב הטיפולי"

בשיעור אנסה לחשוב על היחסים המשוערים בין כתיבה לתרפיה דרך עיון מקרוב בהערות המופיעות ביומנים של לאה גולדברג, וירג'יניה וולף ורולאן בארת, בין שההערות האלה מתייחסות לתהליכי הכתיבה המתרחשים באותו זמן ובין שהן עוקפות אותם.

ד"ר מיכל בן נפתלי, סופרת, מסאית, מתרגמת ועורכת ישראלית, זוכת פרס ספיר לשנת 2016, חברה בינתחומית במכון תל אביב לפסיכואנליזה בת-זמננו.

חגית אהרוני - "מבע משולב : ספרות ופסיכואנליזה - חומר למחשבה"

במפגש אבקש להציע מבט רב כיווני בין ספרות ופסיכואנליזה ושיטוט בין שתי מתודות אלו שמקיימות ביניהן יחסים עשירים ומורכבים. נקודת המוצא שלנו תהיה הטקסט הספרותי, וממנו נצא לתיאוריה הפסיכואנליטית ולדוגמאות קליניות. רשימת הקריאה תתפרסם בהמשך.

חגית אהרוני, פסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית הישראלית, מרכזת מסלול 'שעטנז' במרכז ויניקוט.

פרופ. אריאל הירשפלד - "קריאה בספר שמואל ב' כטרגדיה יונית"

במפגש נדון באופן בו הסופר המקראי מתמודד עם יסודות טרגיים המופיעים בספר שמואל, תוך התייחסות לפרספקטיבה הפסיכואנליטית.

פרופ. הירשפלד, מרצה בחוג לספרות עברית באונ. העברית. מלמד בתוכנית "רוח אדם" תוכנית הכשרה פסיכואנליטית ברוח פס. העצמי והבודהיזם.

ד"ר לירן רז'ינסקי - "פסיכואנליזה ואוטוביוגרפיה: מישל לריס, פרויד, והמחסום בפני ידיעה עצמית"

במפגש נדבר על המפגש בין פסיכואנליזה ואוטוביוגרפיה, ונתבונן על שאלה משותפת לשניהן: המחסום בפני ידיעה עצמית. לאור אידיאל, משותף לשניהן, של היכרות עצמית, כיצד ניתן לאפיין את הנסיבות בהן האידיאל הזה כושל, או פוגש במגבלות מהותיות? כיצד ניתן לאפיין את האזורים האטומים של עצמנו? נתבונן מקרוב על טקסט של לריס, גדול האוטוביוגרפים במאה ה-20, ונחשוב על השאלות הללו בטקסט שלו דרך הגותו של פרויד.

ד"ר לירן רז'ינסקי מרצה בכיר בתכנית ללימודי פרשנות ותרבות באוניברסיטת בר-אילן. תחומי המחקר שלו כוללים ספרות צרפתית וכללית במאה העשרים, פסיכואנליזה, תיאוריה ומחשבה צרפתית ותיאוריה ביקורתית. כתב את ופרסם מאמרים רבים על הגותו של פרויד בהקשרים שונים, חקר Freud, Psychoanalysis and Death הספר: בינתחומי במכון תל-אביב לפסיכואנליזה בת-זמננו.

ד"ר רות קרא איונוב קניאל - "חידה, משל ונמשל- יצירה בספרות הקבלית ובפסיכואנליזה"

במפגש אעסוק בטקסט הארספואטי המובהק, ספר הזוהר ובו המקובלים חושפים את שיטת עבודתם היצירתית. אציע התבוננות ודין בחיבורים אפשריים לפסיכואנליזה.

ד"ר רות קרא, משוררת, חוקרת קבלה ומיסטיקה יהודית, עוסקת בזיקות שבין מיתוס, קבלה, פסיכואנליזה ומגדר. מרצה בחוג לתולדות ישראל באוניברסיטת חיפה, עמיתת מחקר במכון שלום הרטמן. חברה בינתחומית במכון. תל אביב לפסיכואנליזה בת-זמננו.

דורית רינגרט- יומן, סקיצה ומכתב.

יומנים, ספרי סקיצות ומכתבים- מהווים מקור יקר ערך באמצעותו ניתן להתקרב ליצירה של אמן/אמנית ולהתחקות אחר תהליכים מודעים ולא מודעים בתהליך התהוותה.

במקביל לעיון בדפים נבחרים מספרי הסקיצות Kara Walker המפגש יוקדש להתבוננות במבחר מעבודותיה של בתוכם רשמה, מה שיאפשר התקרבות למקורותיה האינטימיים של יצירתה.

דורית רינגרט, אמנית, מורה בחוג לאמנות מכללת אורנים, חברה בינתחומית במכון תל אביב לפסיכואנליזה בת-זמננו.

פרופ. שי פרוגל - ניטשה: האדם היוצר

במפגש נקרא קטעים מכתביו של ניטשה ונראה כיצד הוא רואה את האמן כדגם לקיום בן האדם.

פרופ. שי פרוגל חוקר בתחום הפילוסופיה והחינוך, ראש התכנית לתואר שני במדעי הרוח - מכללת סמינר הקיבוצים, חבר בינתחומי במכון תל אביב לפסיכואנליזה בת-זמננו.

ד"ר רינה דודאי- יצרים וגורלות של מחשבות- מרחב היצירה של הבמאי פזוליני בסרט אדיפוס המלך"

במפגש נצפה בקטעים מן הסרט ונלך בעקבות סופוקלוס, פרויד, ביון ופזוליני אל מחוזות הדחף, מצבים מנטלים ראשונים והמחשבות אודותיהם.

ד"ר רינה דודאי לימדה במכללת סמינר הקיבוצים, תל אביב, ביה"ס להכשרת מטפלים, במסלול ההכשרה לביבליותרפיה (אמריטוס). חברה בקבוצה הבינתחומית, מכון ת"א לפסיכואנליזה בת זמננו, בו היא מרצה בהוראה בינתחומית. מחקרה עוסקים בדפוס התמודדות פואטיים במצבי קיצון במרחב שבין ספרות, קולנוע ופסיכואנליזה.

מיכל היימן - "אם את חולמת על מצלמות אין פירושו שאת פסיכוטית" (מייקל אייגן)

במפגש נעסוק בפרק "מצלמות" (Cameras) של הפסיכואנליטיקאי והסופר האמריקאי מייקל אייגן מתוך ספרו "קשרים חבולים" (Damaged Bonds, 2001).

אני מוצאת שזהו טקסט ראשון ייחודי על צילום, בהיסטוריה של הפסיכואנליזה (סביב תיאור הדרכה), ובו מעלה אייגן בין השאר את האפשרות בדבר הופעתן של מצלמות בחלומותיהם של מטופליו בשלב ההחלמה.

מיכל היימן, אמנית, מרצה, חוקרת צילום וארכיונים, מחברת 'מבחני מיכל היימן' (M.H.T 1-4), מייסדת ארכיון 'צלם לא ידוע' (1985) ו'ארגון נשים באקדמיה' (2015). חברה בינתחומית במכון תל אביב לפסיכואנליזה בת-זמננו.

מירי רוזובסקי - "מרחב הבדיה בנפש וביטוי בספרות"

האדם הכותב אדם אחר (כתיבה ספרותית, ביוגרפית או מחקרית), יושב בחדרו, במציאות שלו, ובו בזמן חי ומתקיים במציאות שאותה הוא כותב. המפגש יעסוק בקיום כפול זה, ליתר דיוק במרחב הנפשי המאפשר אותו: "מרחב הבדיה". אציע אפיונים שונים של מרחב זה תוך מתן דוגמאות מייצוגיות בספרות ומתהליכי הכתיבה האישיים שלי. נרחיב את הדיון תוך התייחסות לתיאוריות פסיכואנליטיות.

מירי רוזובסקי, סופרת, חוקרת תהליכי יצירה, דוקטורנטית בחוג לתרבות ופרשנות וחברה בינתחומית במכון תל אביב לפסיכואנליזה בת-זמננו.

ד"ר דנה אמיר - "טראומה, עדות וספרות: מודוסים של עדות טראומטית במרחב הקליני ובמרחב הספרות"

המפגש יעסוק בארבעה מודוסים של עדות טראומטית, שכל אחד מהם מדגים התייבבות אחרת של הסובייקט מול האירוע הטראומטי: המודוס המטפורי, המאפשר תנועה בין עמדת הקורבן ועמדת העד; המודוס המטונימי, המשמר את החיבור לאירוע הטראומטי באמצעות החזרה; המודוס האקססיבי, הממקם את הטראומה בתוך פורמלין רטורי שאינו מאפשר גישה חיה אליה והמודוס המוזלמני, המפרק את החשיבה והשפה. המודוסים השונים יודגמו באמצעות קריאה מקרוב של עדויות ניצולים ויצירות ספרות.

ד"ר דנה אמיר, פסיכולוגית-קלינית ופסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל; מרצה בכירה וראש מסלול הדוקטורט האינטרדיסציפלינארי בפסיכואנליזה באוניברסיטת חיפה; משוררת וחוקרת ספרות; מחברת ספרי העיון "על הלירות של הנפש" (מאגנס 2008) "תהום שפה" (מאגנס 2013) ו"להעיד על העדים" (מאגנס, 2018). זכתה בפרסים ספרותיים רבים ובארבעה פרסים בינלאומיים על כתיבה פסיכואנליטית עיונית.

קורסי בחירה במפגשים מרוכזים לאורך השנה:

קריאה בכתבי מלצר - גב' מלכה הירש נפחן

השנה מתקיים הקורס של גב' מלכה הירש-נפחן, הנערך לאורך ארבעה מפגשים מרוכזים, ומהווה קורס בחירה סמסטריאלי.

A Meltzer Reader: Meeting Meltzer for the first time, and again...

TAICP 2018-2019

“Melanie Klein’s determination to treat the internal world as a fact as concrete in its meaning for the mind as were the physical facts for the body, brought her ideas into the philosophical areas of Platonism, where meaning was to be seen as the creation of the mind. The evocation of an internal world as a theatre for generating meaning increased the complexity of the phenomena that could be discerned in the consulting room, by multiplying the number of worlds that could be brought into view by the transference.”

Meltzer, 1981

Meltzer believed that psychoanalysis works through holding conversations between internal objects: those of the analyst and analysand working together to form a symbol for the idea of the current emotional experience. Psychoanalysis is thus a process of facilitating the formation of ideas, through finding symbols. He viewed the relationship between analyst and analysand as an aesthetic process of symbol-making, and one of his most significant development of Kleinian theory includes the ‘aesthetic conflict’ as the foundation for normal development, its evasion impeding and perverting normal development (*The Apprehension of Beauty*, 1988). The *Clastrum* is the view of the world of the part of the personality that is intolerant of aesthetic conflict and seeks inside information by intrusion, by using an intrusive form of projective identification. Meltzer explores how this part of the self then experiences life as a confused identity living in one of the three compartments of the mother’s body, which he describes in detail: the head/breast, the genitals, and the maternal rectum. It is connected with narcissistic phenomena and pseudo-maturity, a common clinical manifestation of arrested development (1966, *The Clastrum* 1992). Adhesive identification’ and ‘dismantling’ in two dimensional autistic states are two other phenomena he observed (*Explorations in Autism*, 1975).

His reappraisal of Klein’s concept of the ‘combined object’ is central and stresses its beneficial nature as a generator of mental development, the ‘*Chamber of Maiden Thought*’ (i.e. *Sexual States of Mind*, 1973; 1988).

Meltzer highlights Klein’s view of unconscious phantasy as expressing the emotionality of internal family life, and he links it with Bion’s focus on thinking as a means of containing emergent thoughts. He reiterates that the basic problem for the mind is of psychic pain and the need for an object in the outside world that can contain the projection of it. The mother-breast mentally digests the child’s confused emotional experiences. She thinks-dreams on his behalf and it is this alpha function which must be internalized. The analytic process set in motion with the creation of the setting may enable the transference processes of the patient’s mind to unfold and the analyst ‘*presiding*’ over its evolution provides a place where through the *search for the truth* the mind as the apparatus to deal with psychic pain can develop (Meltzer, *The Psychoanalytic Process*, 1967; Bion, *Learning from Experience*, 1962).

In his many books and papers, he consolidates the links in his thinking with Bion's two group mentalities: the Basic Assumption Group with lack of symbol formation, and the Work Group with symbol formation. It accords with his description of the individual's geographical confusion as a mindless state, as the alpha function of the breast is on the outside of the internal mother, across the threshold of the depressive position.

Although he seems to speak another language of concepts, he does continue with Freud's psychoanalysis, combines it with Klein's and Bion's metapsychology, and relates to them as the combined parental couple inspiring him to develop his own mind, '*under their aegis*'.

In the workshops we will focus on his papers and extracts assembled in *A Meltzer Reader* (2010) which was recently translated to Hebrew. Additional background readings will be suggested as well. This series can be of interest to people who have already become familiar with some of his work, and want to meet his work again, and it will also suit those who will come to read him for the first time.

Four workshops each comprised of three units:

Part 1-Introductory concepts 1.30h app

Part 2-Discussion of the clinical and technical issues raised in the paper(s): 2h app

Part 3-Clinical presentation and discussion: 1.45 app

Plan: In the seminars the main readings discussed will be of papers of which extracts appear in *A Meltzer Reader*: edited by Meg Harris Williams. Karnac 2010

It has been translated by Tolaat Sfarim and participants can use the introductory notes to the papers. I will circulate the full papers !!!

Further additional readings will be allocated later.

I Dimensionality: *Explorations in Autism*, 1975 ch 9, 10 (see *A Meltzer Reader*, chapter 8)

II The Aesthetic Conflict: *The Apprehension of Beauty*, 1988: ch 2 (see *AMR*, chapter: 10)

III The Impact of Bion's Ideas: *Studies in Extended Metapsychology*, 1986, ch 28 (see *A MR*, Chapter 9)

IV Psychoanalysis as a human activity: *The Psychoanalytic Process*, 1967: ch 9 and *Concerning signs and symbols*, *BJP*, 1997(see *A MR*, chapter 1 and chapter 12)

Additional complementary readings and background readings will be given later.

Provisional Dates: exact dates TBA later

Friday 26 October 2018

Saturday 5 January 2019

Friday 22 February 2019?

Saturday 13 April 2019

קבוצות לימודי המשך:

במכון מתקיימות מספר קבוצות ללימודי המשך:

1. קבוצות שמתקיימות בימי הפורום (פירוט למטה)

2. קבוצות קריאה ודין הפתוחות לכל חברי המכון: הקבוצה החברתית והקבוצה הבינתחומית

קבוצות לימודי המשך המתקיימות בימי הפורום

קבוצות אלו מיועדות למי שסיימו את ארבע שנות לימודי החובה של ההכשרה, ולחברים הבינתחומיים. הקבוצות מהוות מרחב למידה המשכית לכל עמיתי המכון.

קבוצת קריאה בפסיכולוגיית העצמי. מרכזת: גב' אמינה טייבר

יום הפורום בין 16:30-18:00

בשנה הבאה נמשיך במסגרת קבוצת קריאה חודשית העוסקת בסוגיות בפסיכולוגיית העצמי. הקבוצה פתוחה למי שמתעניין בפסיכולוגיית העצמי ולוקח על עצמו להגיע באופן סדיר ככל האפשר למפגשים. הקבוצה מתנהלת כשיח פתוח של המשתתפים. מטרתנו להעמיק בשאלות תאורטיות ואקטואליות למשתתפים, בניסיון לתרום לרב-שיח מהתנסות שיטתית בגישה המציבה את העצמי כקונפיגורציה מרכזית.

קבוצת קריאה צרפתית. מרכזת: גב' ג'יזל ורד וד"ר איזבל בן-אמו

יום הפורום בין 16:30 - 18:00

בשנה הקרובה נמשיך במסורת שהתחילה לפני כ-15 שנה של קריאה משותפת במאמרים מתוך הפסיכואנליזה הצרפתית.

נמשיך ליקרוא פרקים מתוך הספר:

Cesar and Sara Botella: The Work of Psychic Figurability - Mental States without Representations-Brunner-Routledge (2004) .

עמיתים במכון המוכנים להיות שותפים לקבוצה מעורבת ומושקעת מוזמנים להצטרף. הקבוצה תסגר ב-12 משתתפים.

קבוצת קריאה של כתבי מלאני קליין וממשיכיה. מרכזת: גב' הדור קמפינסקי- שוייצר

יום הפורום בין 16:30 - 18:00

בשנה הבאה תתקיים זו השנה הרביעית קבוצת הקריאה "כתבי מלאני קליין וממשיכיה". נמשיך לקרוא בכתבי מלאני קליין בדגש על הכתבים הקלאסיים שלה. חברי הקבוצה יהיו שותפים אקטיביים לבחירת המאמרים ולקביעת אופי הדיונים. הפגישה תתקיים פעם בחודש בימי הפורום ופתוחה לכל המתעניין בנושא.

קבוצת קריאה בכתבי פרויד. מרכזת: מר עמנואל עמרמי.

יום הפורום בין 16:30 - 18:00

קבוצת הקריאה בפרויד עוסקת בקריאה זהירה, מוקפדת וחקרנית של הטקסט הפרוידיאני תוך ניסיון להתבונן בפרשם של כל משפט וכל מילה המעוררים אצל המשתתפים תהיות, אסוציאציות ותובנות חדשות. מטבע הדברים ההתקדמות בתוך הטקסט אינה מהירה והחקירה דומה ללמידה מדרשית: לפעמים פונים הצדה אל קטעים מתוך

טקסטים אחרים, בעיקר של פרויד, וחוזרים אל הקטע הנלמד המונהר כעת מזוויות ראייה נוספות. הטקסט שהקבוצה עוסקת בו כעת הוא "הלא-מודע" (1915) הנחשב לאחת האמירות החשובות ביותר של אבי הפסיכואנליזה אודות המושג המרכזי של תורתו.. מוזמנים להשתתף עמיתים המעוניינים להתעמק בקריאה ובלמידה משותפת.

קבוצת קריאה בפסיכואנליזה של הילד. מרכזת: גב' ציפי מיידלר

יום הפורום בין 16:30-18:00

בשנה הבאה נמשיך להפגש בקבוצה העוסקת בהיבטים קליניים של עבודה פסיכואנליטית בילדים. הקבוצה פתוחה למי שמתעניין בפסיכואנליזה בילדים ומעוניין להגיע באופן סדיר למפגשים. הקבוצה תתנהל כשיח פתוח של המשתתפים. נקרא טקסטים קליניים מגישות אנליטיות שונות תוך כדי הבאת דוגמאות מהקליניקה והעלאת סוגיות ייחודיות לטיפול בילדים.

קבוצות לימודי המשך המתקיימות מחוץ לימי הפורום:

למסיימי תכנית הלימודים, אנליטיקאים ועמיתים בינתחומיים

קריאה תלמודית ב"איש העכברושים": מרכזת גב' ציפי מיידלר .

סמסטר א יום ג' 18:30-20:00

הטיפול הפסיכואנליטי באיש העכברושים מספק לפרויד את האישור שאפשר לרפא סימפטומים כפייתיים חמורים באמצעות הפסיכואנליזה, בדומה לשיטה שנוסתה בהצלחה במקרים של היסטריה. פרויד מוכיח כי הנוירוזה האובססיבית היא חולי נפשי בעיקרו וכי בדומה להיסטריה היא מבוססת על קונפליקטים לא מודעים שמקורם מיני ואפקטיבי. הסימפטומים באים על פתרון אם מצליחים באנליזה להפוך למודע את זיכרון הקונפליקטים המשמעותיים שהופיעו במהלך הילדות. אנו נקרא בצוותא ונעקוב אחר התפתותה של הנוירוזה האובססיבית, נראה את תפקידה החשוב של הארוטיות האנלית ואת תפקידו של הקונפליקט אהבה-שנאה, קונפליקט האמביוולנטיות. אנו נשלב בקריאה מאמרים נוספים של פרויד אשר מאירים ומעשירים את תאור המקרה.

ביבליוגרפיה:

פרויד, ז. (1909), **איש העכברושים: הערות אודות מקרה של נוירוזה כפייתית**, קוגיטו.

Freud, S. (1896). Further Remarks on the Neuro-Psychoses of Defence. The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume III (1893-1899): Early Psycho-Analytic Publications, 157-185

Freud, S. (1908). Character and Anal Erotism. The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume IX (1906-1908): Jensen's 'Gradiva' and Other Works, 167-176

Freud, S. (1909). Notes Upon a Case of Obsessional Neurosis. The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume X (1909): Two Case Histories ('Little Hans' and the 'Rat Man'), 151-318

Freud, S. (1913). The Disposition to Obsessional Neurosis, a Contribution to the Problem of the Choice of Neurosis. The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XII (1911-1913): The Case of Schreber, Papers on Technique and Other Works, 311-326

סדנה מעשית לכתיבה מדעית - מנחה ד"ר גילה עופר

סמסטר ב', יום ג' 18:30-20:00

הועדה המדעית יוזמת סדנה שבועית המיועדת לעמיתים שסיימו את לימודי החובה שלהם, בכתיבת ושיש בידיהם טקסט ראשוני אותו הם מעוניינים לעבד ולפרסם כמאמר. (מתאים גם לכותבי עבודת סיום) הסדנה תתמקד במתן כלים, תמיכה ומסגרת לקראת פרסום החומרים בכתב עת. יערך ליווי של תהליך הכתיבה תוך מתן ביקורת מפרה.

בין הנושאים שיועברו בסדנה: מבנה מאמר, הנחות יסוד, בניית טענה, הצגת דוגמה קלינית, סקירה של כתבי העת הרלבנטיים לכתיבה בתחום הפסיכואנליזה, ארגון החומר הביבליוגרפי, כללי ציטוט והיבטים מעשיים של הגשת מאמר לפרסום. (תשלום שכ"ל רגיל)

קבוצת קריאה בינתחומית: מרכזות מטעם הוועדה הביתחומית – ד"ר אורנה ראובן וד"ר רינה דודאי

ימי חמישי אחת לחודש 18:15-19:30

קבוצת קריאה פתוחה לכל חברי המכון, תתקיים אחת לחודש בימי חמישי בסמוך למפגשי הסיום. השנה נשוחח בכל מפגש אודות ספר מסוים ונקרא ממנו ביחד קטעים. רשימת הספרים תינתן מראש בתחילת השנה והיא תיבחר על ידי חברי הקבוצה הנוכחית והוועדה.

קבוצת קריאה אזורית: מרכזות: גב' אליס בוראס וגב' נעמי הולר

קבוצת קריאה אזורית פתוחה לכל חברי המכון מתקיימת אחת לחודש בימי שישי בנס ציונה

בין השעה 8:30 – 10:00 בבקר.